ŁOZORNO

Spravodaj obce Lozorno | ročník XVII : číslo 3 : máj/jún 2019 | zadarmo

Súkromná základná umelecká škola oslávila 15. výročie

Koncert žiakov a učiteľov umeleckej školy, vystúpenie tanečného odboru a výstavu prác žiakov výtvarného odboru ste mohli zažiť v máji počas výročného koncertu SZUŠ v Lozorne. Žiakom aj učiteľom gratulujeme!

Foto: Peter Vrbinčík

Leto je tu

Čas práce a požehnanej úrody

Naše predstavy o príjemnom, dobrom lete so slnečnými dňami plnými oddychu, zábavy, voľných chvíľ a úžasných dovoleniek majú s letom našich dávnych predkov skutočne málo spoločné. Keď prišiel čas slnka a zelene, skorého brieždenia a krátkych letných večerov, mali síce pred sebou niekoľkodňové oslavy Slnka, ale ich ostatné dni napĺňalo množstvo práce, aby dokázali zabezpečiť obživu na nastávajúcu zimu. Obdobie letného slnovratu, keď Slnko dosahuje najväčšiu odchýlku od rovníka a dostáva sa nad obratník Raka, bolo od nepamäti sprevádzané obradmi, súvisiacimi s kultom Slnka a ohňa.

Letá minulých storočí vypĺňala v tradičnom vidieckom prostredí práca na poliach, v záhradách, na lúkach. Roľníci každý deň pozerali na oblohu, všímali si prírodné javy aj okolie. Podľa zaužívaných dlhodobých pozorovaní zisťovali, aké bude počasie. Chodili pravidelne pozerať do polí, gazdiné do záhrad, okopávali, pleli. Obyvatelia obcí i samôt presne a bez reptania dodržiavali všetky úkony a zvyky, len aby sa dozrievajúcej úrode zeleniny a ovocia, no predovšetkým obilia nič nestalo.

Pre letné mesiace našich predkov platilo: *Čo je v lete zelené, všetko v zime zjedené.*

Vôňa pokosenej trávy a medových kvetov

Tráva bola na okolitých lúkach taká vysoká, plná lúčnych kvetov, krásne zelená a šťavnatá, že by sa z nej dali robiť svieže šaláty, ale to, čo lúky potrebovali, boli kosy a hrable. V každom dome bolo cítiť zvláštnu sviatočnú atmosféru, pretože pre majiteľov väčšieho počtu dobytka bolo spoločné kosenie lúk to, čo pre roľníka žatva.

(zdroj: Tradície na Slovensku, Zora Mintalová Zubercová, spracovala Gabika Ulehlová)

Prvý polrok na obecnom úrade

Spoločne s pracovníkmi obecného úradu a poslancami obecného zastupiteľstva sme v prvom polroku okrem každodennej agendy úradu zrealizovali nasledujúce aktivity:

Rozvoj obce

• Pokračujeme v procese prijatia územného plánu -zmien a doplnkov č. 6.

• Aktívne komunikujeme so zástupcami investorov projektov, MAN Truck Bus centre, Lake Relax Lozorno, Kasárne a Zvernica. Hľadáme najpriechodnejšie riešenia pre Lozorno.

• Po dohode s mestom Stupava pracujem na cyklistickom chodníku Lozorno – Stupava. V tomto čase máme pripravenú projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie.

• V priebehu mesiaca máj bol položený kábel pre optický internet na uliciach Železničná, Kvetná, Družstevná, Jelšová, Borovicová, Kvetná, Muškátová, Veterná, Ružová a Hlboká.

• Začali sme práce na rekonštrukcii Karpatskej ul. a vybudovaní chodníka na priehradu. Zrealizovali sme geodetické zameranie a konštrukčné vrty.

• S Bratislavským samosprávnym krajom sme dohodli od 1.9. 2019 nové autobusové spojenie Lozorno – Zohor. Spojenie bude nadväzovať na príchod a odchod vlakov. Ráno 5 spojení do Zohoru a poobede 5 spojení zo Zohoru.

• Spustili sme svojpomocnú opravu malých výtlkov. Stroj sme zapožičali z obce Zohor a samotné práce realizovali pracovníci Lozorno s.r.o. a obecného úradu.

• V spolupráci so Železnicami SR pripravujeme výstavbu chodníka cez železničné priecestie. Chodník by mal byť postavený k 1.9. 2019

• Schválil som novú pani riaditeľku ZŠ Lýdiu Šuchovú. Existujúcemu riaditeľovi ZŠ Jánovi Daňovi skončilo funkčné obdobie 30.6. 2019.

Sociálne záležitosti

• Spoločne so zástupcami Jednoty dôchodcov v Lozorne sme navštívili VÚC a obec Bernolákovo. Boli sme sa inšpirovať a hľadať finančné zdroje pre projekty zamerané na seniorov.

• V jarných mesiacoch sa realizoval kurz práce na PC v klube dôchodcov. Taktiež sme spustili sociálnu poradňu pre občanov Lozorna.

Životné prostredie

• Po dohode s Lesmi SR, zriaďujeme nové kompostovisko na Železničnej ulici. Výsledkom tohto kroku je zastavenie vývozu zeleného odpadu za Hlbokú ulicu.

• V časti areálu ŠK sme vymenili osvetlenie za osvetlenie LED.

• Na jar sme vysadili 91 stromov za 0 eur. Výsadbu financovala Slovenská agentúra životného prostredia.

• V centre kultúry a na obecnom úrade sme spustili zber použitých batérii.

• Na zbernom dvore sme zriadili zber použitých pneumatík.

• V apríli sme organizovali obecnú brigádu.

Správa obce

• Zaviedli sme možnosť na obecnom úrade platby kartou.

• Zaviedli sme posielania daňových výmerov na adresu daňovníka (vodu, daň z nehnuteľností a poplatok za odpad občania môžu uhrádzať už z domu).

• Spustili sme obstarávanie zákazok s hodnotou nad 5tis. € elektronicky cez Tendernet.

• Spustili sme aplikáciu mOBEC na efektívny výber daní.

• Prijali sme nové Obchodné objednávacie a nákupné podmienky obce Lozorno.

• Zreálnili sme ceny za komunálny odpad.

• Areál ŠK prešiel pod správu obce a zároveň sme budovy v areáli zamerali a zdigitalizovali.

Schválené granty a dotácie pre obec Lozorno

• 8 tis. eur na detské ihrisko – Úrad vlády SR

• 38 tis. eur na bežeckú dráhu – Úrad vlády SR

• 17 500 eur na vonkajšie ihrisko určené na cvičenie (workout ihrisko) – Nadácia SPP

• 6 tis. eur grantový program Enem pro Lozorno – P3 Logistic Parks

• 130 tis. eur na kanalizáciu – Enviromentálny fond

Ľuboš Tvrdoň, starosta obce

Dôležité čísla

Starosta	**+421 905 530 623**
Obecný úrad	**+421 (2) 6920 4311**
Obecná polícia	**+421 918 411 583**
Hlásenie požiaru	**+421 (2) 659 68 804**
Ohlasovňa požiarov je na Požiarnej zbrojnici a v dňoch pracovného voľna a v noci sa požiar hlási spustením sirény.	**+421 948 610 167**
	+421 915 507 684
Lozorno, s. r. o. *poruchy vody, kanalizácie a iné*	**+421 948 522 506**
	+421 (2) 6920 4320

Oj, leto

Oj, zelené letko, letko voňavé, utekajú deti boso po tráve...

Slnečné počasie si rodinky užívajú na túrach či už v Lozorne, v Plaveckom Podhradí a okolí. Možností máme v našom krásnom kraji neúrekom. Preto sa tešíme ako si počas letných prázdnin rodinky vyjdú na spoločnú turistiku či opekačku.

V máji sme sa počas slnečného poobedia porozprávali ohľadom eliminovania odpadu v domácnostiach. Podelili sme sa so získanými skúsenosťami, čo ktorá mamina vo svojej domácnosti využíva.

Ďalšou príjemnou vonkajšou aktivitou boli Montessori hry, na ktorých si detičky vyskúšali rôzne techniky a rozvíjali si jemnú motoriku.

Počas MDD sa stánok Lozorňáčka sústredil na menšie detičky, ktoré sa v hojnom počte zahrali s Montessori hrami, plastelínou alebo si maľovali a zaskákali na trampolíne. Boli sme nesmierne radi, že nám prialo počasie a detičkám sa MDD páčilo.

Ako býva zvykom, pre deti boli pripravené športové aktivity aj kreatívne dielničky na jarmoku „Lozorské všelico". Deti si vyrábali papierové chobotnice či plastelínové kvietky a tie väčšie sa sústredili na športové náčinie.

Pre aktuálne informácie môžete sledovať Lozorňáček na facebooku (Lozornacek).

Prajeme príjemné a slnkom zaliate leto!

Text a foto: Gabika Ulehlová, RC Lozorňáček

Rozpis zvozu komunálneho odpadu v obci Lozorno, 2. polrok 2019

Dátum	Deň	INTERVAL ZVOZU 1 x mesačne	INTERVAL ZVOZU 2 x mesačne	INTERVAL ZVOZU 4 x mesačne
03.07.2019	Streda	X		X
10.07.2019	Streda		X	X
17.07.2019	Streda			X
24.07.2019	Streda		X	X
31.07.2019	Streda			X
07.08.2019	Streda	X	X	X
14.08.2019	Streda			X
21.08.2019	Streda		X	X
28.08.2019	Streda			X
04.09.2019	Streda	X	X	X
11.09.2019	Streda			X
18.09.2019	Streda		X	X
25.09.2019	Streda			X
02.10.2019	Streda	X	X	X
09.10.2019	Streda			X
16.10.2019	Streda		X	X
23.10.2019	Streda			X
30.10.2019	Streda		X	X
06.11.2019	Streda	X		X
13.11.2019	Streda		X	X
20.11.2019	Streda			X
27.11.2019	Streda		X	X
04.12.2019	Streda	X		X
11.12.2019	Streda		X	X
18.12.2019	Streda			X
26.12.2019	Štvrtok		X	X

Dva kroky k čistejšiemu, krajšiemu a bezpečnejšiemu Lozornu pre všetkých

Je leto, čas dovoleniek a cestovania a aktívneho spoznávania nových krajov, nových miest. Aj my Lozorňania sa častejšie ako inokedy vydávame za oddychom, relaxom a poznaním. Pritom prechádzajúc pekne upravenými, čistými a vzhľadnými inými dedinami, mestečkami u nás doma na Slovensku alebo aj v zahraničí, si často kladieme otázku, prečo to nie vždy takto a podobne vyzerá aj u nás doma v Lozorne, prečo sú niektoré, inak aj atraktívne časti našej dediny tak často zanešvárené odpadom a smetím, prečo sú niektoré priestranstvá nepokosené, zarastené a nie sú v najlepšom stave. Všetkým nám je jasné, že na tomto poli musíme v našej obci ešte veľa vylepšovať a venovať ešte nemálo úsilia zlepšeniu súčasného stavu, o čo sa snažíme a snažiť budeme.

1. Čistota a poriadok

Jedným z krokov, ktoré je potrebné v tejto oblasti spraviť, je aj nastavenie základných pravidiel, ktoré jasne a jednoznačne vymedzia, čo sa smie a čo nie na verejných priestranstvách, na uliciach, námestiach, v parkoch. Preto sme pripravili a obecnému zastupiteľstvu na schválenie predložili návrh všeobecne záväzného nariadenia (VZN) o dodržiavaní čistoty a poriadku na území obce Lozorno. Predpis by mal nadobudnúť **účinnosť od 1.9.2019** a každý tak dostáva príležitosť a čas sa s pravidlami oboznámiť. Bezprostredným cieľom a účelom tejto novej právnej úpravy je **dosiahnuť čisté a zdravé životné prostredie**, udržiavanie čistoty a poriadku na území obce Lozorno. Tieto nové pravidlá pritom majú aj cieľ zamedziť javom, ktoré narúšajú poriadok a čistotu na verejných priestranstvách, ktorými sú najmä všetky verejnosti prístupné pozemky, miestne a účelové komunikácie, ulice, cesty, chodníky, schody, námestia, parkoviská, trhoviská, parky a ostatná verejná zeleň, priechody, brehy a nábrežia a rigoly (priekopy) a stanoviť jasné a jednoznačné pravidlá ich užívania.

Do života tak chceme zaviesť jednoznačné pravidlo, že verejné priestranstvá sa majú užívať predovšetkým na účel, pre ktorý boli vytvorené – t.j. napr. cesty a chodníky pre pohyb vozidiel a chodcov, parky pre oddych, a pre tento účel aj majú teda slúžiť nám všetkým, ktorí si ich udržiavanie a správu platíme prostredníctvom daní. Zabezpečenie takéhoto nerušeného a čo najkomfortnejšieho užívania verejných priestranstiev je povinnosťou obce a naša obec do neho dnes investuje a plánuje investovať nemalé prostriedky z našich spoločných peňazí (spomeniem len pripravované opravy a rekonštrukcie ciest, výstavby nových chodníkov, cyklotrás, ihrísk, revitalizáciu parkov a verejnej zelene). Užívanie nad tento účel a nad tento rozsah je možné len s povolením. Takéto **povolenie sa vyžaduje na zaujatie verejného priestranstva pre súkromné účely** – napríklad na dlhodobejšie dočasné uloženie tovaru, stavebného materiálu, odpadu, postavenie stavebného zariadenia, užívanie verejného priestranstva na reklamné účely, propagačné a komerčné účely, prezentácie firiem alebo na užívanie verejného priestranstva na predaj alebo poskytovanie služieb mimo určené trhové priestory. Povolenia sa vydávajú na obecnom úrade.

Novou právnou úpravou sa zavádza povinnosť každého, kto spôsobí znečistenie alebo iný neporiadok na verejných priestranstvách a naruší tak riadny vzhľad obce alebo jej prostredia, toto **znečistenie bezodkladne na vlastné náklady aj odstrániť.** Každý už teda bude zodpovedať za konanie, ktorým spôsobuje znečistenie alebo neporiadok na verejnom priestranstve a v prípade, ak ho riadne neodstráni, bude môcť byť za takéto konanie, ktoré je na úkor nás všetkých aj postihovaný.

Pokúšame sa tiež dosiahnuť **väčší poriadok v okolí stavieb** a preto sa každému stavebníkovi tiež ukladá povinnosť zabezpečiť čistotu a poriadok na k jeho stavbe priľahlých verejných priestranstvách, ktoré sú stavbou často dotknuté. Pre identifikáciu je potrebné označiť svoju stavbu informáciou o stavebníkovi ako aj o tom, že stavba je povolená.

Dôležitou je tiež v predpise definovaná povinnosť každého, aby svoje nehnuteľnosti udržiaval tak, aby nečistoty z nich neboli zanášané na verejné priestranstvo (napr. listy, buriny, smeti). Nehnuteľnosti hraničiace s verejným priestranstvom a porasty na nich musia byť udržiavané tak, aby porasty na nich rastúce, veci na nich umiestnené alebo uložené (napr. konáre stromov a kríkov, prečnievajúce časti stavieb, zariadení alebo iných predmetov) neprekážali pri používaní verejného priestranstva najmä chodcom a nikoho neohrozovali, a aby sa z nich na verejné priestranstvo nešírili škodcovia alebo hlodavce alebo semená burín a inváznе druhy rastlín. Trávnaté porasty na pozemkoch v intraviláne musia byť vlastníkom v páse minimálne 3 metre od hranice s verejným priestranstvom riadne pokosené a tiež zbavené burín a inváznych druhov rastlín.

V záujme zabezpečenia čistoty, poriadku a ochrany zdravého životného prostredia sa týmto novým predpisom zavádzajú tiež **zákazy niektorých činností na verejných priestranstvách.** Z týchto by som najmä rád upozornil na zákaz :

a) ukladať, odhadzovať, vysypávať alebo vyhadzovať odpad mimo nádob na to určených,
b) odhadzovať a vypľúvať žuvačky alebo cigaretové ohorky,
c) vyberať predmety z nádob na komunálny odpad a triedený zber, vyberať, triediť a rozhadzovať odpad z kontajnerov a smetných košov (vrátane kontajnerov na šatstvo) alebo s ich obsahom akokoľvek manipulovať,
d) premiestňovať, znehodnocovať alebo poškodzovať akékoľvek zariadenia a mobiliár (napr. lavičky, odpadkové koše),
e) vykonávať činnosti, ktoré prekračujú prípustné hodnoty hluku pre deň, večer a noc, používať pyrotechniku v rozpore s osobitným právnym predpisom,
f) zhŕňať pozametané nečistoty do vozovky, na verejnú zeleň, do kanalizačných alebo odvodňovacích vpustí alebo tieto ponechávať zhrnuté na chodníkoch,
g) akokoľvek znižovať prietočnosť (zasypávaním, stavebnými úpravami, technickými opatreniami a pod.) rigolov, prícestných kanálov, korýt potokov a to vrátane vyschnutých.

2. Regulácia činností

Druhým z dvojice pripravených nových predpisov s obdobnou úlohou, teda zabezpečiť verejný poriadok a stanoviť jeho základné hranice, je všeobecne záväzné nariadenie o zákaze niektorých činností na území obce Lozorno. Obecné zastupiteľstvo jeho prijatím napĺňa svoju kompetenciu v zmysle § 4 ods.5 bodu 5. Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a vychádza tak aj v ústrety nespočet-

pokračovanie na str. 5

dokončenie zo str. 4

ným požiadavkám tlmočených občanmi a volaniu po jednoznačnejších pravidlách aj v týchto oblastiach. Predovšetkým sa týmto novým predpisom v záujme ochrany verejného poriadku a základných pravidiel občianskeho spolunažívania, **v záujme ochrany našich detí a mládeže zakazuje bez výnimky požívať alkoholické nápoje na vymedzených verejne prístupných miestach v obci** a to na detských ihriskách, v parkoch (pred obecným úradom, pri kaplnke na Vendelínskej ulici, na Športovom námestí, Orechovej ulici, na Námestí Sv. Kataríny, na Staničnej ulici), na našom obecnom cintoríne, v areáloch základnej školy a materskej školy, na zastávkach a na železničnej stanici. V záujme ochrany nefajčiarov sa tiež zakazuje fajčenie na vymedzených verejne prístupných miestach v obci.

Predpisom sa na území obce vymedzuje **čas nočného kľudu a pokoja, pričom tento platí od 22:00 hod. večer do rána 6:00 hod.** nasledujúceho dňa. Reagujúc tiež na prosby a sťažnosti občanov, ale tiež v snahe posunúť kvalitu života a bývania v našej obci a ešte viac ju tak zatraktívniť pre pokojný život nás všetkých a v neposlednom rade tak do reality prenášajúc aj základné kresťanské hodnoty, ku ktorým sa hrdo hlásime, a ktoré sú odkazom, ktorý stojí za to chrániť a vážiť si ho, zavádza sa okrem nočného kľudu tiež v našej obci referenčný **čas odpočinku, ktorý sa určuje na neskoré sobotné večery a na nedele. V tomto čase sa v obci obmedzuje výkon akýchkoľvek činností, ktoré obťažujú nadmerným hlukom, infrazvukom alebo vibráciami alebo iným obdobným spôsobom.** Verím, že posedenia pri dome, na záhrade, terase alebo akékoľvek iné formy oddychu v kruhu rodiny, blízkych, priateľov alebo s dobrou knihou bez obťažujúceho rušenia susedovou kosačkou či motorovou pílou sa takto stanú dostupnejšie.

Rovnako sa týmto novým predpisom zavádzajú **obmedzenia používania pyrotechnických výrobkov (delobuchy, petardy, ohňostroje)**, po ktorých regulácii obyvatelia našej obce dlhodobo volali. Od 1.9.2019 tak na území obce Lozorno je možné používať určené pyrotechnické výrobky len po predchádzajúcom písomnom súhlase starostu obce a to len v čase od 10:00 do 21:00 hod. Výnimka sa potom ustanovuje na Silvestrovskú noc v rozmedzí od 31. decembra v čase od 23:00 do 24:00 hod. a 1. januára v čase od 00:00 do 1:00 hod., kedy budeme aj v Lozorne, podobne ako v iných mestách a dedinách, môcť tradične privítať Nový rok aj týmto spôsobom bez obmedzenia, avšak dodržiavajúc pritom pravidlo, že pyrotechnické výrobky sa zakazuje používať vo vzdialenosti menšej ako 20 metrov od steny najbližšej stavby určenej na bývanie.

V reakcii na nové nešváry a nové formy obťažovania sa nad zastavaným územím obce Lozorno v hraniciach určených územným plánom obce Lozorno zakazuje od 1.9.2019 používať drony (bezpilotné lietadlá) s výnimkou letov vykonávaných podľa osobitného predpisu (snímkovanie, bezpečnostné nasadenia) a letov, na ktoré bol udelený predchádzajúci písomný súhlas starostu obce alebo iného orgánu oprávneného takéto lety povoliť.

Pre všeobecnú a potrebnú informovanosť sme sa rozhodli, že na verejne prístupných miestach a na vybranom mieste na vstupe a vjazde do obce budú osadené informačné tabule obsahujúce informácie o zákazoch činnosti vo vhodnej a všeobecne zrozumiteľnej forme, podobné tým, aké poznáme napríklad z neďalekej Záhorskej Bystrice alebo iných obcí a miest na Slovensku.

Nové predpisy dávajú do rúk kontrolným a poriadkovým orgánom, vrátane našej obecnej polície, nástroj, po ktorom dlhodobo volali. V každom prípade **toto nemá smerovať k bezúčelnému šikanovaniu, zakazovaniu a prikazovaniu nad mieru potrebnú pre dosahovanie účelu, ale k cieľu, aby tí, ktorí bezohľadne, bez rešpektu a úcty k našej dedine a poriadku v nej a k nám ostatným, mohli byť za takéto konanie aj postihnutí**, a aby sa ho v budúcnosti už potom vyvarovali.

Rád by som všetkých uistil, že uvedené nové dve všeobecne záväzné nariadenia a normy v nich obsiahnuté majú jediný cieľ, a tým je zabezpečiť väčší komfort, väčší poriadok a ešte lepšie prostredie pre nás, čo v Lozorne žijeme a bývame a spraviť z nášho Lozorna tú najkrajšiu, najčistejšiu a pre život najpríjemnejšiu dedinu nielen na Záhorí. Verím, že spoločne aj napĺňaním týchto dvoch nových predpisov sa nám to v krátkej dobe podarí.

Ladislav Krechňák,
zástupca starostu, poslanec

Oznamy obce

Zmena úradných hodín na Obecnom úrade Lozorno

Obec Lozorno si dovoľuje oznámiť, že počnúc 17. júnom 2019 sa stanovujú stránkové hodiny na obecnom úrade nasledovne:

Pondelok
7:30 – 12:00 13:00 – 15:30
Utorok
13:00 – 15:30
Streda
7:30 – 12:00 13:00 – 17:00
Štvrtok
nestránkový deň
Piatok
7:30 – 13:00

Neplatí pre predvolané stránky a stavebný úrad. Ďakujeme za porozumenie.

Dažďové zvody nemôžu ísť do kanalizácie

Spoločnosť LOZORNO spol. s r.o. týmto vyzýva občanov, ktorí majú dažďové zvody (ríny) zvedené do kanalizácie, že je potrebné si tieto odstrániť do 31.7.2019. Po tomto termíne budú pracovníci spoločnosti kontrolovať odstránenia vydymením a sankcionovať za prípadné neodstránenie dažďových zvodov.

Lucia Hájniková,
konateľka spoločnosti

Od septembra sa ráno dostaneme autobusom aj do Zohoru

Vďaka našej iniciatíve BSK schválila novú autobusovú linku č. 220. Od septembra sa Lozorňania dostanú ráno priamo na vlakovú stanicu v Zohore (5:21, 6:01, 6:26, 7:06, 7:46). A tak isto zo Zohoru poobede naspäť 5 liniek v pracovnej špičke. Linka pôjde z Kuchyne, cez Pernek, Jabloňové a Lozorno.

Kaleidoskop podujatí

Máme za sebou ďalší domáci remeselnícky jarmok **„LOZORSKÉ VŠELICO“**, ktorý sa konal koncom apríla v sále ŠK Lozorno. Pre sálu sme sa rozhodli na poslednú chvíľu, lebo počasie nám neprialo a nechceli sme riskovať, aby vietor a dážď zničil krásne výrobky našich šikovných remeselníkov. Toto podujatie si už získalo dobré meno a hlásia sa nám stále noví remeselníci nielen z Lozorna, ale aj zo širokého okolia. Sme radi, že takto môžeme zviditeľňovať našu obec a celý región Záhoria. O pekný program sa postarali naše mažoretky SOFFI Lozorno, ďalej Detský folklórny súbor STUPAVJÁNEK zo Stupavy, ktorý predviedol pásmo Vítanie jari a svoje krásne kroje a piesne. Záver patril našim spevákom z Enem tak a muzike Rada Durďoviča. Tento projekt finančne podporila nadácia ZSE, za čo veľmi pekne ďakujeme. Veľká vďaka patrí opäť všetkým dobrovoľníkom, ktorí pomáhali pri stavaní a rozkladaní stánkov a príprave celého podujatia. Spestrením bola tiež súťažná výstava fotografií „Jarná krása“, výstava historických fotiek Lozorna, tvorivé dielničky pre deti a akcia „Daruj alebo vezmi si knihu“.

Začiatkom mája ste sa mohli prísť zabaviť do CK Lozorno na divadelné predstavenie **KUMŠT** od súčasnej francúzskej dramatičky Yasminy Reza. V podaní hercov: Martin Mňahončák, Csongor Kassai a Gregor Hološka nás čakala komédia plná

humorných situácií ale aj dramatických zvratov.

Naše mamičky a babičky sme si uctili programom počas **Dňa matiek**, ktorý sa konal v máji v sále ŠK Lozorno. Vystúpili na ňom mažoretky SOFFI Lozorno, deti z materskej a základnej školy, deti zo súkromnej umeleckej školy a náš mužský spevácky zbor Enem tak. Pán starosta s poslancami na konci rozdávali každej mamičke a babičke kvietok a peknú kresbičku s básničkou od detí z výtvarného odboru SZUŠ.

Tím sro najazdil najviac kilometrov

Počas mesiaca máj sa Lozorno zapojilo do celoslovenskej kampane **„Do práce na bicykli“**. Princípom bolo, že zaregistrované tímy mali jazdiť do práce a z práce na bicykli, alebo chodiť pešo a šetriť tak životné prostredie. Za Lozorno sme mali zaregistrovaných 13 tímov (spolu 34 ľudí). Víťazmi sa stali: Tím sro za najviac najazdených kilometrov, Elektro tím za najviac jázd a za jednotlivca najviac kilometrov najazdila Silvia Vlčková z Tímu CK. Gratulujeme! Ceny pre víťazov venovala obec Lozorno, obchod Koliesko Stupava, FitRock Lozorno a všetci ostatní dostali krásne bicyklové fusakle od Fusakle sk. ĎAKUJEME a vďaka patrí všetkým, ktorí sa do tejto kampane prihlásili a chodili v máji do práce a z práce na bicykli, aj keď im májové počasie moc neprialo. O rok sa Lozorno zapojí opäť, tak sa môžete pridať aj vy ostatní.

Nezabudli sme ani na tých najmenších a začiatkom júna pre nich kultúrna komisia na čele s Peťom Mihálikom zorganizovala oslavu **MDD**. Pre deti boli pripravené rôzne hry, veľká nafukovacia lezecká stena, workshopy, tvorivé dielničky, preteky na kolobežkách, ukážka našich karatistov, mažoretiek, hasičov, policajné auto, bager, živá hudba a veľa zábavy. Tento rok akcia prebiehala v areáli detského ihriska na „Kozinci“, pretože sprievodnou akciou boli „Preteky kačíc“, ktoré sa konali na potoku. Symbolickou kúpou malej plastovej kačičky mohli zúčastnení podporiť niektorý z nápadov predložených do programu na skrášlenie alebo rozvoj Lozorna: „Enem pro Lozorno“. Kačičky potom spolu pretekali a nebojte sa, neskončili ako plastový odpad v našom potoku, ale boli do jednej pochytané, aby sa mohli opäť použiť nielen na zábavu, ale na ďalšiu dobrú vec. Ďakujeme všetkým, ktorí pomáhali pri príprave a realizácii tohto podujatia, všetkým dobrovoľníkom, mladým i tým skôr narodeným (zvlášť členom JDS), každému, kto priložil ruku k dielu a vďaka tomu sa dielo vydarilo... Za sladkosti a džúsiky pre deti ďakujeme COOP Jednote a potravinám Môj obchod.

V júni prebehli ešte iné zaujímavé podujatia, o ktorých sú samostatné články, prípadne sa o nich dočítate v ďalšom čísle Spravodaja. Prajem vám príjemné a oddychové leto a pokračujeme opäť v septembri zaujímavým programom, na ktorý vás pozývam.

Barbora Hurajová,
foto: l.h., Gabika Ulehlová, Natália Dvoranová a Tibor Végh

„Tak vítajte u nás“ už po siedmykrát

Sobotné poobedie 1. júna sa nieslo v znamení ľudovej hudby. Pod taktovkou mužského speváckeho zboru Enem tak sa konal 7. ročník vystúpenia speváckych folklórnych súborov pod názvom „Tak vítajte u nás!“

Na podujatí sa o dobrú náladu postarali súbory: Smolinčané, Leváranky, Dolní Dunajovice, Kníničtí vinaři, Hroznová Lhota a Enem Tak.

Na záver si všetky súbory spoločne zaspievali najznámejšie ľudové piesne na pódiu. Cieľom slávnosti je zachovávanie a šírenie ľudových piesní nielen zo záhoráckeho, ale i moravského regiónu.

Gabika Ulehlová, foto: g.u. a Tibor Végh

Na záver si spoločne zaspievali všetky zbory

Futbalový deň pre malých i veľkých

V sobotu 15.6.2019 usporiadal FO ŠK Lozorno futbalový deň. Na ihrisku sa stretli postupne všetky kategórie aktívnych futbalistov od prípravky po starých pánov. Deťúrence si zahrali futbal so svojimi rodičmi, dorastenci s mužmi a muži so starými pánmi. Všetci sa zabávali krásnou hrou – futbalom.

Nechýbalo príjemné občerstvenie, hudba, výborná nálada.

Za mňa a mojich zverencov veľká vďaka organizátorom, sponzorom, fanúšikom a všetkým zúčastneným.

Monika Geržová

Stretnutia s históriou

Vieme si vážiť každý deň, zdravie, priateľstvo, prírodu, svoju históriu, duchovno a z toho dôvodu žijeme naplno.

Členovia ZO JDS podnikli dvojdňový výlet v dňoch 14. a 15.mája 2019 v počte 42 seniorov. Prvou zastávkou bol benediktínsky kláštor v Hronskom Beňadiku. Čakala nás sprievodkyňa, ktorá nás oboznámila so vznikom ako aj s celou históriou kláštora. Prvá písomná pamiatka je z roku 1075. Kláštor slúžil aj ako pevnosť proti Turkom. Po príjemnom obedňajšom posedení presunuli sme sa do Múzea vo Svätom Antone. So sprievodkyňou s plnohodnotným výkladom prezreli sme si 26 historických miestností, kaplnku, oratórium a poľovnícku expozitúru. Deň sme ukončili ubytovaním, večerou a spoločným posedením v Penzióne Starý hostinec vo Svätom Antone.

Na druhý deň po raňajkách vystúpili sme modlením pri jednotlivých zastaveniach Krížovej cesty na Kalvárii v Banskej Štiavnici. Po obede o 13:00 hodine začali sme prehliadku starobylého mesta so sprievodcom – námestie sv. Trojice, morové súsošie, domy rodu Ringburgerov a Woldburgerov. Z Novozámockej ulice mali sme pekný výhľad na trojvežie, židovskú sinagógu, pivovar. Navštívili sme evanjelický kostol, betlehem, kde sme obdivovali neskutočnú zručnosť mladého rezbára. Poslednou zastávkou bol starý zámok – prehliadka karneru, lapidária a opevnenia zámku. Výlet nám nakoniec ukončil dážď a po návšteve cukrárne sme o 16:00 hodine opúšťali Banskú Štiavnicu.

Záverom hodnotím, že dôchodcovia sú perfektná partia, chcú ešte v živote čo najviac vidieť, vedia si pomôcť jeden druhému, vedia jeden druhého podržať a spolupatričnosť im dodáva chuť do kvalitného života.

Anna Dvoranová, ZO JDS
Foto: Vojtech Valach

A zase sme športovali

V priestoroch okolo kultúrneho domu v Záhorskej Vsi sa 21.mája 2019 uskutočnili okresné športové hry pre členov ZO JSD z okresu Malacky. Všetkých prítomných športujúcich ako aj športových nadšencov privítala okresná predsedníčka JDS pani Ruženka Mrázová. Okresné športové hry sa konali pod záštitou starostu Záhorskej Vsi JUDr. Borisa Šimkoviča. Pozvanie na športové hry prijal aj starosta našej obce Mgr. Ľuboš Tvrdoň, ktorý bol našim oddaným fanúšikom. Naše zastúpenie bolo 18 športujúcich seniorov a 27 športových nadšencov.

Program celého dňa bol zabezpečený – športoviská s rozhodcami, kultúra – návšteva Uhranského múzea, alebo bezplatný prevoz kompou do Rakúska, občerstvenie a zábava. Najviac z celého dňa sme očakávali vyhodnotenie jednotlivých disciplín. Umiestnili sme sa takto:

1. miesto: *Drahoš Ján* – granát na cieľ
1. miesto: *Sirota Rudolf* – stolný tenis
2. miesto: *Jánoš Anton* – stolný tenis
3. miesto: *Kimlička Jozef* – granát na cieľ
3. miesto: *Kimlička Jozef* – kop do malej brány

Všetkým našim súťažiacim seniorom patrí veľká vďaka, pretože dali do svojho výkonu šikovnosť, odhodlanie, ale hlavne aj kus zo svojho srdca. Posledným bodom športových hier bola zábava pri hudbe.

Celý deň bol plný športu, povzbudzovania, napätia, kultúry, jedla ale aj zábavy. Bol pre nás veľmi cenný nielen výborným umiestnením v športových disciplínach, ale bol dôležitý aj tým, že dôchodcovia stále preukazujú, že je potrebné s nimi stále rátať, pretože opätovne plnohodnotne reprezentovali našu obec.

Anna Dvoranová, ZO JDS, Foto: starosta

Na priehrade to vrelo

Napínavé vyhodnotenie víťazov

Dňa 8.6.2019 sa na priehrade konal jubilejný X. ročník súťaže vo varení gulášu **„Country guláš"**. Do súťaže sa zapojilo 9 družstiev a z toho 1 bolo až spoza Moravy. Počasie nám prialo aj atmosféra bola výborná. O občerstvenie a pitný režim sa postarala rodina Havlová. Súťažiaci po 4 hodinách odovzdali svoje vzorky gulášu 6 člennej porote v zložení: p. Irenka Havlová, p. Adriana Jánošová, p. Robo Šaradin (cateringová spoločnosť), p. Marek Úradníček (účastník MasterChef), p. Rudko Masár a p. Bohuš od hudobníkov. Porota následne vyhodnotila tie najlepšie. 1. miesto:: „Dúhá Šňúra", 2. miesto: „Moraváci z Tennessee" a 3. miesto: „Banditi". Víťazom gratulujeme a snáď sa uvidíme aj o rok.

Veronika Havlová
Foto: V. Havlová a A. Jánošová

Víťazné družstvo „Dúhá šňúra"

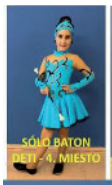
QEASY – zábavný tímový kvíz

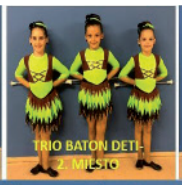
Ak radi súťažíte a hlavne radi sa zabávate, tak práve vy by ste sa mali zúčastniť kvízu, ktorý pre vás pripravujeme raz do mesiaca. Máme za sebou 2 úspešné kolá, ktoré boli venované mladým, ale po novom sa bude môcť zúčastniť kvízu ktokoľvek. Názov QEASY vznikol z dvoch slov a to Q (angličtina „question" - otázka) a EASY (jednoduchý). Stretávame sa vždy vo vopred oznámenom termíne (streda/piatok) v Centre kultúry Lozorno. V skratke o čom vlastne QEASY je. V prvom rade, aby sme sa medzi sebou spoznali, videli a porozprávali sa. Pitný režim a niečo pod zub je zabezpečené, ale môžete si samozrejme priniesť aj niečo vlastné. Počas kvízu preverí vaše vedomosti 35 otázok, ktoré sú rozdelené v piatich tematických okruhoch a určite sa dozviete aj nejaké nové zaujímavé informácie. V najbližšom QEASY sa bude súťažiť v 3-5- členných tímoch, pričom budete odpovedať výberom z možností A,B,C,D. Otázky budú premietané formou prezentácie na projektore. Kvíz moderuje Patrik Hubek, ktorý sa veľmi dobre osvedčil. Na koniec sa zrátajú vaše body a víťaz získa odmenu. Každý mesiac vyhlásime termíny kvízov. Tešíme sa na vás!

Simona Kuchyňková, Foto: Ladislav Krechňák

Mažoretky SOFFI Lozorno idú do sveta

Áno, určite ste to už všetci počuli, že my mažoretky z dedinky na Záhorí ideme reprezentovať Slovensko, a teda aj našu obec Lozorno na **Majstrovstvá Európy do chorvátskeho Záhrebu**. Je to pre nás veľká česť, ale aj veľká zodpovednosť. Veď zmerať si sily s konkurenciou z celej Európy nie je vôbec ľahká vec. O to viac sa z toho tešíme, že je to práve tento pre nás jubilejný rok. Presne pred 10-timi rokmi naša vedúca založila len taký malý krúžok na tunajšej základnej škole. Za 10 rokov sa za pomoci tréneriek a tiež rodičov stal z toho úspešný mažoretkový súbor, ktorý sa môže popýšiť medailovými umiestneniami na súťaži mažoretiek na Slovensku, ale aj v Čechách.

Tento rok sme začali našu súťažnú sezónu v ďalekej Českej Lípe, kde sme si po prvýkrát súťažne vyskúšali naše choreografie a hneď priniesli aj domov kopu medailových umiestnení. Ďalej to bola súťaž v Havířove, v Sobotišti, Majstrovstvá SR, súťaž v Dubňanoch, Mia Festival a Malacky. Spolu sme z týchto súťaží priniesli domov 26 x zlato, 13 x striebro, 9 x bronz, 3 x 4.miesto, 4 x 5.miesto, 1 x 7.miesto a 1 x 8.miesto.

Ale tieto všetky naše súťaže nie sú samozrejme len o zbieraní medailí, ale sú aj o krásnych zážitkoch, nových skúsenostiach a získaných kamarátstvach s dievčatami z iných súborov. Je to jednoducho o tom, ako si vieme jedna druhej pomôcť, poradiť, fandiť a hlavne tešiť sa zo spoločných úspechov, lebo my sme jeden tím, my sme jednoducho už taká veľká „soffi rodina“. Preto by sme chceli povzbudiť všetky dievčatká, ktoré ešte stále váhajú či sa majú k nám pridať, príďte na náš druhý nábor, ktorý bude dňa 9.9.2019 (ak ste nestihli náš prvý nábor, ktorý bol 25.6.).

Ale zo všetkých týchto ocenení nás samozrejme najviac tešia naše medailové umiestnenia z Majstrovstiev SR, ktoré nás nominovali na Majstrovstvá Európy. Keď sme sa to dozvedeli, mali sme z toho obrovskú radosť, ale zároveň sme museli rozmýšľať na tým, ako to všetko finančne zvládnuť. Veď pre 27 dievčat bolo treba zaplatiť štartovné a registračné poplatky, zabezpečiť na 4 dni ubytovanie, stravu a tiež dopravu. Preto sme zorganizovali zbierku po našej dedine, kde sme si od vás občanov

Lozorna vyzbierali časť financií na pokrytie týchto nákladov. Radi by sme preto vám všetkým, ktorí ste nám prispeli, chceli naozaj úprimne zo srdiečka veľmi pekne PODAKOVAŤ. V čase keď budete čítať tieto riadky, my budeme práve na Majstrovstvách Európy, tak nám prosím držte palce a myslite na nás, aby sme tam čo najlepšie obstáli.

No ale popri všetkých týchto prípravách na Majstrovstvá Európy sme nezabudli aj na to, že tento rok máme naše 10-te narodeniny a takéto okrúhle treba určite osláviť. Preto sme si v nedeľu 16.6. usporiadali našu „soffi medailu“, kde sme si my dievčatá samé bez pomoci tréneriek nacvičili svoje vlastné tančeky a predviedli ich nielen svojim trénerkám, ale aj maminkám, tatinkom a ostatným z rodiny, ktorí sa prišli na nás pozrieť a spolu s nami osláviť tieto naše 10-te narodeniny. Maminky nám pripravili super pohostenie a všetci sme to spolu krásne oslávili a dobre sa zabavili.

A ako každý rok, tak aj tento sme zorganizovali pre vás všetkých, náš galavečer, kde sme vám predviedli práve tie súťažné choreografie, s ktorými sme tento rok zúčastňovali súťaží mažoretiek. Ďakujeme všetkým, ktorí ste sa tam prišli sa na nás pozrieť a podporiť nás, lebo všetko to robíme s láskou, a keď vidíme, že sa vám to páči, o to viac nás to posúva vpred.

Záverom šk. roka bola ako každý rok, naša koncoročná opekačka, kde sme si nielen pochutnali na všelijakých dobrotkách, ale zároveň sa super zabavili a ukončili našu tohtoročnú sezónu. Už teraz sa tešíme na novú, na nové výzvy a plány, ktoré už majú naše trénerky s nami a my sa už nevieme dočkať septembera, kedy začneme.

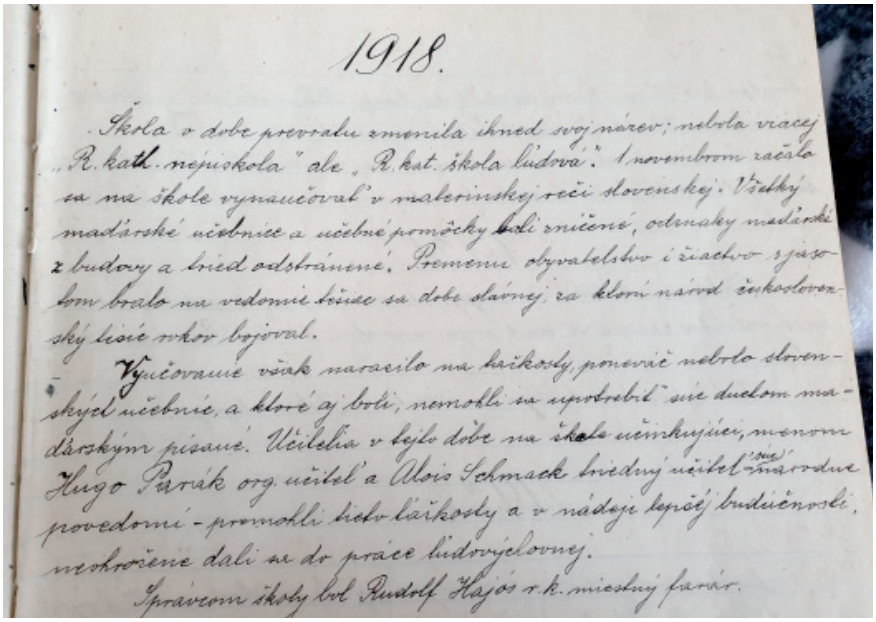
Na záver by sme chceli ešte raz veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí nám pomáhajú, či už finančne alebo iným spôsobom. Veľmi si to ceníme a máme radosť z toho, keď vidíme, že sa to čo robíme my, páči aj vám. ĎAKUJEME!

Vaše Mažoretky SOFFI Lozorno a vedúca Dana Hurbaničová

Foto: Dana Hurbaničová, Zlatica Rybárová

100. výročie slovenskej školy v Lozorne (1918/ 1919 - 2018/2019)

1918.

Škola v dobe prevratu zmenila ihned svoj názov; nebola viacej „R. kath. nepiskola" ale „R kat. škola ľudová". V novembrom začalo sa na škole vynaučovať v materinskej reči slovenskej. Všetky maďarské učebnice a učebné pomôcky boli zničené, odznaky maďarské z budovy a hneď odstránené. Premenu obyvateľstvo i žiactvo s jasom bralo na vedomie hneď sa dobe slávnej, za ktorú národ československý tisíc rokov bojoval.

Vyučovanie však narazilo na ťažkosty, ponevač nebolo slovenských učebníc, a ktoré aj boli, nemohli sa vyrobriť sice ducom maďarským písané. Učiteľia v tejto dobe na škole učinkujúci, menovm Hugo Parák org. učiteľ a Alois Schmack hradný učiteľ (nár.) národne povedomí - premohli hneď ťažkosty a v nádeji lepšej budúcnosti, neohrožene dali se do práce ľudovýchovnej.

Správcom školy bol Rudolf Hajós r.k. miestny farár.

Výpis zo školskej kroniky

V školskom roku 1918/1919 sa začal prvý vyučovací školský rok po slovensky, t.j. v materinskom jazyku, na Rímsko- katolíckej škole ľudovej v Lozorne (predtým R. kath. nepiskola). Stalo sa to, začo sa Slováci modlili a vo svojich prosbách k Pánu Bohu prednášali: ... *„chráň nám mravy, chlieb a reč..."*

Všetci sa tomu tešili, lebo tej maďarčine nerozumeli a učiť sa po maďarsky, nechceli. Tešili sa, keď už len ten Otče náš, na začiatok vyučovania mohli odmodliť tak, ako doma. Učebnice, ktoré boli v maďarskom jazyku sa už použiť nemohli, slovenské chýbali. I keď začiatky boli ťažké, dochádzka do školy sa očividne zlepšila. Dlhšiu dobu trvalo, kým sa zadovážili obrazy p. prezidenta T. G. Masaryka a štátne vlajky. V škole sa vyučovalo v duchu ľudovo--výchovnom a „vydržiavali sa aj ľudovo-výchovné kurzy pre dospelých", kde po slovensky prednášali učitelia. Najväčšiu zásluhu na tom mal p. učiteľ Alois Schmack. Bolo o ňom známe, že i v čase veľkého nátlaku maďarizovania, deti v slovenskom duchu *„vynaučoval, čoho dôkazom je, že jeho žiaci v šk. roku 1918/1919 po prevrate v počte 18 do 2.-3. triedy mešťanskej školy prijatí boli."* (opis z kroniky). Za roky pôsobnosti p. učiteľ nevynechal ani 1 poldeň pre nemoc, či dovolenku.

Správcom školy bol rímsko-katolícky miestny farár p. Rudolf Hajós. Od augusta r. 1920 prevzal vedenie školy p. Jozef Blaschka – rímsko-katolícky farár. Na Vianoce r. 1920 zahrali žiaci prvé divadlo po slovensky. Malo názov Betlehémsky hlásnik. Z čistého zisku zakúpili pre školu harmónium. V r. 1922 žiaci v počte cca 125 pod vedením svojich učiteľov absolvovali výlet do Bratislavy.

Z archívnych záznamov sa dozvedáme, že žiactvo do slovenskej školy usilovne chodilo, a tak proti rodičom nebolo nutné prísnejšie zakročiť. Žiaci si pod pazuchou doniesli so sebou griflík - bridlicovú tabuľku v drevenom rámiku. Z jednej strany boli na nej linajky a písalo sa na ňu zašpicatenou bridlicovou paličkou (tvar ceruzky), ktorá na špagátiku visela z tabuľky. Handričkou sa dala ľahko zotrieť. Griflík sa dlhé roky vyrábal v Marianke z miestnej bridlice. V každom dome bolo aj viacej kusov. Ešte po vojne si starenky naň písali veci, ktoré nechceli zabudnúť, ako napr. dlžoby. Písací papier bol v tom čase drahý. Ako jedlo si žiaci nosili do školy vo vačku kúsok suchého chleba. V jeseň slivku, hrušku, či jablko. Cez zimu štiepky sušeného ovocia. Školské tašky ešte neboli, poslúžili aj plátenné, či konopné vrecká. Od r. 1923 p. učiteľ Alois Schmack prevzal aj správu školy. Bol rímsko-katolíckeho náboženstva, národnosti slovenskej. Hovoril po slovensky, písal nemecky a maďarsky. Z ústneho podania od mojich starých rodičov viem, že bol veľmi uznávaný a rešpektovaný zo strany žiakov a rodičov. Vážili si ho, že bol múdry a rozvážny, že mu všetci rozumeli. Výuku žiakov často spojil s vychádzkami do prírody. Bol cítiaci s chudobnými deťmi a rodinami. Nabádal deti, aby sa rozdelili s chudobnými. Tak sa aj v škole pred Veľkou nocou urobila akási zbierka vajíčok pre chudobných spolužiakov. Často navštevoval rodiny, aby sa presvedčil, či je dieťa naozaj choré, keď nechodí do školy. Ale prišiel aj pochváliť šikovného žiaka rodičom, za jeho usilovnosť a odporučiť, aby dali dieťa aj ďalej študovať do meštianskej školy. Starenka mi o ňom rozprávali takú žartovnú príhodu, ako ráz prišiel do rodiny, chcel sa posadiť na lavicu, keď v tom domáca skríkla: *„Pán učiteľ osúch!"* Na lavici pod obrús- kom mala nakysnuté cesto na osúch.

Jeho syn ako prvý Lozorňan, absolvoval štúdium už na Právnickej fakulte UK a v r. 1920 dostal doktorát (do r. 1920 to bola maďarská Alžbetinská univerzita). Pán učiteľ Alois Schmack bol pochovaný na našom cintoríne v Lozorne.

Aj táto doba prináša zmeny v školstve. Učiteľské povolanie náročné bolo, je, ale aj bude. Keď sa naučíme vážiť si učiteľa, ctiť si rodiča a rešpektovať zákony, bude to pre všetkých lepšie.

T.M.

Náhrobný kameň p. učiteľa A. Schmacka na cintoríne v Lozorne

Koncoročné zrnká spomienok materskej školy

Jar nám otvorila svoje brány dokorán a na nás čakalo množstvo zaujímavých aktivít.

Bábkové divadlo Lienka prišlo za deťmi až z ďalekej Prievidze. Dvaja mladí bábkoherci rozohrali deťom hudobnú rozprávku **Kocúr v čižmách**. Klasický príbeh rozprávky spestrovali pekné piesne a väčšie marionetky z lipového dreva. Deti po rozprávke čakal netradičný zážitok. Všetci sa mohli zblízka zoznámiť s bábkami zavesenými na stojane a dotknúť sa ich.

Na turistickej vychádzke do lesa s batohom deti pozorovali jar v lesnom prostredí. Všímali si a hodnotili zmeny, ktoré so sebou do lesa priniesla jar. Pozorovali živú i neživú prírodu, vnímali zvuky lesa a všetko, čo nám les v tomto ročnom období ponúka. Sezónnymi vychádzkami spoznávame les vo všetkých jeho podobách. Vedieme deti k tomu, aby okolitú prírodu vnímali so všetkou jej krásou a nezabúdali na to, čo sa v lese smie a čo nie.

rovného sveta folklóru. Zábavným zážitkovým učením vnímali krásu ľudových piesní, tancov a zvuk hudobných nástrojov, ktoré im tento zážitok sprostredkovali. Dvaja hudobníci predvádzali originálne ukážky známych detských ľudových piesní . Využívali píšťalky, husle, cimbal, drumbľu i fujaru. Deti s nimi postupne zoznamovali. Krásu folklóru im sprostredkovali i dvomi tancami –čapášom a klobúkovým, ktoré si deti s radosťou aj vyskúšali.

V poslednom májovom týždni bol **deň venovaný našim mamám**. Nedá sa slovami vyjadriť, čo mamičky pre nás znamenajú. Sú nositeľkami života, toho, čo dokážeme, našou ochrannou náručou, potešením, radosťou i oporou. Vďaku za všetko sme im vyjadrili tak, ako každý rok pozvaním na besiedku pri príležitosti Dňa matiek. Besiedky sa uskutočnili na jednotlivých triedach, po programe mamičky obdržali z rúk svojich detí zhotovené darčeky.

V čase, kedy Zem oslavovala svoj sviatok sme si znovu pripomenuli, že príroda je naše spoločné životné prostredie, ktoré potrebuje povšimnutie od každého z nás, či sme malí a či veľkí. Vzťah k prírode a pocit zodpovednosti za svoje konanie deťom vštepujeme po celý rok. Počas dopoludňajšieho pobytu vonku sme si vyčistili celý školský dvor od padnutých šišiek a kamienkov. Učíme ich poznať prírodu a rozumieť, čo od nás potrebuje pre svoju ochranu a starostlivosť. Veď ona nám svoje krásy sprostredkúva počas celého roka.

Pre deti sme pripravili ich obľúbenú jazdu na poníkoch. Deti, ktoré mali záujem absolvovali jazdu v sprievode inštruktoriek. Počasie bolo trochu chladnejšie, no na chrbtoch poníkov bolo našim deťom príjemne teplúčko. Ako vždy absolvovali dve jazdy.

Prišli Fidlikanti a deti vstúpili do čarovného sveta folklóru. Zábavným zážitkovým učením vnímali krásu ľudových piesní, tancov a zvuk hudobných nástrojov, ktoré im tento zážitok sprostredkovali. Dvaja hudobníci predvádzali originálne ukážky známych detských ľudových piesní . Využívali píšťalky, husle, cimbal, drumbľu i fujaru. Deti s nimi postupne zoznamovali. Krásu folklóru im sprostredkovali i dvomi tancami –čapášom a klobúkovým, ktoré si deti s radosťou aj vyskúšali.

Sviatok detí-MDD sme oslávili v športovom duchu. Ruka v ruke so smelosťou ,odvahou a chuťou pretekať , si deti zmerali svoje sily, postreh a pohybové danosti v rôznych športových disciplínach, ktoré boli pripravené na jednotlivých stanovištiach v triedach a na chodbe. Deti sa postupne presúvali do tried a s veľkou chuťou plnili dané zadania . Za zvládnutie danej aktivity získali na svoju kartičku pečiatku. Vo chvíľach ich vzájomného zápolenia sa sprítomnenie radosti a nadšenia nieslo celou škôlkou. Za svoje výkony získali diplom a sladkú odmenu.

V prvom júnovom týždni **mali deti možnosť poznať prácu hasičov v našej dedine** a zoznámiť sa s ich technikou. Pred požiarnou zbrojnicou čakali požiarne autá. Prezentáciou ich sprevádzali štyria dobrovoľní členovia požiarneho zboru. Deti rozdelené do skupín, pod ich vedením spoznávali vývoj požiarnej techniky z minulosti až po súčasnosť. Bolo čo pozerať. Okrem vybavenia jednotlivých vozidiel videli požiarnu výstroj, sklad s hasičskou technikou, prenosné požiarne striekačky, vnútorné priestory zbrojnice, poháre a trofeje zo súťaží, súbor historických hasičských predmetov, ocenenia dobrovoľných požiarnikov. Za milé prijatie a prezentáciu ďakujeme v mene nás všetkých predsedovi DHZ p.Rudolfovi Dujničovi,členom – p.Jaroslavovi Urbanovi, Lukášovi Morávkovi a Lukášovi Velschmidtovi.

V divadelnom spracovaní príbehu Rytiersky turnaj sa deti pomocou rytiera Gastona a dvorného šaša Jaša preniesli

pokračovanie na str. 13

dokončenie zo str. 12

do obdobia dávnych čias rytierov a dvorných dám a spoznávali život na hrade a v podhradí.

Do začiatku prázdnin sme absolvovali plavecký kurz v Plaveckej akadémii v Devínskej novej Vsi a dve rozlúčky. Na jednu si lúčiaci sa predškoláci pozvali svojich rodičov, na druhej sa rozlúčili s ostatnými škôlkármi.

Soňa Ščepánová, foto: archív MŠ Lozorno

Kompostovanie je prínosné pre nás i pre životné prostredie

Leto je už v plnom prúde a k nemu neodlučiteľne patria práce v našich záhradkách, a tým aj vznik biologického odpadu, ktorý môžeme skompostovať v kompostových zásobníkoch. Ešte nemáte vlastný kompostový zásobník? Nevadí, teraz máte možnosť získať od obce vlastný kompostér bezplatne. Ako na to? Stačí zájsť na obecný úrad a požiadať oň u pani Bc. Voltnerovej. Nestrácajte čas a príďte čím skôr, pretože počet kompostérov je limitovaný a kto skôr príde ten berie.

Neviete načo je kompostovanie dobré? Predstavíme vám zopár príkladov prečo kompostovať:

• Kompostovaním biologického odpadu z domácnosti si vyrábame vlastný kompost, ktorý vieme používať v záhrade a tým ušetríme peniaze za nákup rašeliny na sadenie.

• Kompostovaním a následným využívaním kompostu v našej záhrade obohacujeme pôdu o potrebné látky.

• Vhadzovaním biologicky rozložiteľného odpadu do kompostovacieho zásobníka a nie do nádoby na komunálny odpad, vieme znížiť množstvo komunálneho odpadu, a tým aj frekvenciu vývozu, od ktorej sa odvíja ročný poplatok za komunálny odpad. Z vykonanej analýzy komunálneho odpadu v obci bolo zistené, že viac ako polovicu objemu vyzbieraného odpadu tvoril BRKO v zložení 18,88% kuchynský odpad kompostovateľný a 37,52% biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov.

• Kompostovaním znížime množstvo odpadu odvážaného na skládky, čím nielen prispievame k zlepšovaniu životného prostredia, ale aj znižujeme výdavky obce za skládkovanie odpadov.

• Biologicky rozložiteľný odpad z domácnosti a našich záhrad kompostovaný na našom pozemku sa považuje za odpad, ktorý ani nevznikol.

• Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch zakazuje pod hrozbou vysokej pokuty biologický odpad z údržby verejnej a súkromnej zelene a záhrad (vrátane cintorínov): spaľovať, vyhadzovať na nelegálne (čierne) skládky, ukladať do zberových nádob na zmesový komunálny odpad a odvážať ich na skládky odpadov.

Bc. Miroslava Jánošová

Našim bicyklom nedáme oddýchnuť

Lozornianski turisti – cyklisti začali v apríli sezónu dvomi cyklotúrami – myjavskými kopanicami a do rakúskeho Orthu na Dunaji.

Prvá trasa merala 76 km a viedla myjavskými kopanicami z Brezovej pod Bradlom, Myjavu, hrad Branč, Sobotište, Kunov, Prietrž, späť do Brezovej pod Bradlom. Trasa bola náročná s mnohými tiahlymi stúpaniami, ale aj prudkými zjazdami. Navštívili sme aj zrekonštruované pozostatky stredovekého hradu Branč s bohatou históriou od roku 1297.

Druhá trasa merala 97 km a viedla z Lozorna cez Devínsku Novú Ves – Most slobody, Schlosshof, Wagram do Orthu. Neďaleko Orthu, priamo na Dunaji sme navštívili reštauráciu Humer´s Uferhaus s výbornou kuchyňou. Nazad sme sa vracali po novom asfaltovom povrchu na hrádzi cez Národný Donau-Auen Park, opäť cez Schlosshof a Most slobody, domov do Lozorna.

Text a foto: B. Horváth

Turisti 2 v 1

Dve rozdielne akcie, Turzovka a „Lozorský okruh“, boli naplánované v máji podľa kalendára Klubu turistov Lozorno (ďalej len KTL), so spoločnou myšlienkou, *„spájať, nie rozdeľovať“*. Veď posúďte sami.

Turzovka 8.5.2019 – národná púť

Z Lozorna sa vybrali farníci s pánom farárom Vladimírom Sabom jedným autobusom, turisti druhým autobusom, aby sa spoločne zúčastnili na národnej púti, na pútnickom mieste v kysuckom kraji, na hore Živčáková pri Turzovke. V kostole Panny Márie (dokončenom v roku 2015) sa od 12:00 hod. zúčastnili slávnostnej svätej omše, ktorú celebroval Mons.Tomáš Galis – žilinský biskup s prítomnými kňazmi. Po skončení bohoslužby sa presunuli cca 700 m ku kaplnke Panny Márie vysvätenej 17.10.1993. Na tomto mieste sa v roku 1958 svedkom zjavenia Panny Márie stal drevorubač Matúš Lašút. Po mnohých peripetiách v jeho živote a neoblomnej viere sa toto miesto stalo posvätné.

„Naše chápanie je naozaj prislabé na to, aby sme sa vyznali vo všetkých tajomstvách života. Vyššie duchovné hodnoty chápeme bez výpočtov a vedeckých dôkazov, priamo a komplexne. Neraz človek pod vplyvom silných citových zážitkov zmení svoje presvedčenie a názory.“ (Štefan Revaj)

Pri kaplnke Panny Márie sa lozornianski pútnici počastovali na agapé *(hody lásky – u prvých kresťanov po bohoslužbe na dôkaz lásky, jednoty a vzájomnej pomoci spolu stolovali bohatí aj chudobní kresťania)*, nabrali si do fliaš svätenú vodu z viacerých studničiek v okolí ka- plnky a s pokojnou mysľou sa vybrali k domovu.

„Lozorský okruh“ - 18.5.2019

12. ročník „Lozorského okruhu“ prebiehal za krásneho slnečného počasia, objednaného naším predsedom Lojzom Dvoranom, pretože v máji stále pršalo, akoby si Medard pomýlil mesiac. *„Medardova kvapka 40 dní kvapká“* ale až od 8.6.! Píšem tento príspevok 14.6. a vonku 35°C! Rekordy teplôt sa prepisujú.

Ale ja sa vrátim k našim turistickým rekordom. Takže 18.mája sa zaregistrovalo na priehrade Lozorno 324 účastníkov, z toho 56 detí do 15 rokov. Zatiaľ najvyššia účasť bola v roku 2016 a to 375 turistov. Výber dĺžky trás bol už tradične od 10 do 40 km so štartom a cieľom na priehrade, na trase so stanovišťami Skala, Košariská, hrad Pajštún, Červený domček. Na priehrade sme sa všetci zišli pri muzike pod taktovkou Milana Havla a pri bufete pod palcom Ruda Masára.

Pán starosta Ľuboš Tvrdoň, s manželkou Martinou sú tiež členmi KTL, odovzdal malý darček najstaršiemu a najmladšiemu účastníkovi, tentokrát to bola Agnesa Rácová 82 rokov a Dorotka Drahošová 1 rok.

V rámci akcií KTL v priebehu roka sa myslí na všetky vekové kategórie a na obtiažnosť turistických túr tak, aby si každý mohol po zvážení vybrať podľa svojich schopností a po túre si povedať *„prekonal som sám seba, spojil som sa s pozitívne naladenými ľuďmi.“*

Soňa Foltýnová, Foto: Alojz Dvoran

Potulky Nórskom

Je to krásne, keď sa plnia sny. Jedným z mojich je navštíviť severské krajiny.

Ani na chvíľku som nezaváhala, keď mi Lojzko zavolal a vysvetlil, o čo ide. Okamžite som potvrdila svoju účasť na potulkách Nórskom.

Po predchádzajúcej skúsenosti z Maroka bolo balenie naozaj rýchle. Veď sme išli len na 4 noci.

Je vytúžené pondelkové ráno a štvorčlenná zostava sa stretáva u Lojzka. Posledné premiestňovanie vecí z batohov a vyrážame smer Schwechat. Tam stretávame ďalších účastníkov našej severskej výpravy. Po dvojhodinovom lete pristávame v Bergene, kde si prenajímame tri autá a za dažďa sa presúvame na parkovisko v Tyssedal. Jeden úsek cez fjord používame trajekt. Nocujeme po turisticky, ako inak. Po rýchlej porade nerozbaľujeme stany, ale prespávame v autách a na chodbe športového klubu. Ťažko sa zaspáva. Noci sú tu krátke. Svetlo je skoro do polnoci. Prebudili sme sa do daždivého utorkového rána. Dobre sa oblečieme a vyrážame svižným krokom na Trolltungu. Po dve a pol hodinke nastupujeme na krásnu kolmú ferratu. Prestáva pršať. Ferratu po dvoch hodinách zdolávame a postupujeme k Trolliemu jazyku. Dych vyrážajúca nádhera. Fotíme ostošesť. Veď to asi poznáte. *„Urob mi ešte dve. Jednu si dám do peňaženky, jednu pre našich“*. Deň sa chýli ku koncu a nás ešte čaká štrnásťkilometrový zostup na parkovisko. Zostávame ďalšiu noc. Zvykáme si. Až nám je ľúto, keď nám ráno Peťo oznamuje, že sa presúvame do kempu Kinsarvik. Tam na nás čaká krásny domček so saunou a terasou s výhľadom na fjord. Vybaľujeme sa. Ďalšou zástavkou sú impozantné vodopády Bjoreio s nádhernou vyhliadkou na padajúcu vodu. Odtiaľ výstup s výhľadom na fjord. 500 výškových metrov sme zvládli za krátku dobu a boli sme odmenení pohľadom na tyrkysový fjord Kjeasen. To sú chvíle, na ktoré sa nezabúda. Aby sme nezabudli na naše ubytovanie, rozhodli sme sa pre návrat na chatu, kde sme si na terase vychutnali večeru. Časť výpravy sa rozhodla ísť na neďalekú ferratu, ale my „Lozorňané“ sa dáme do pucu, však aj zajtra je deň. Ráno vyrážame za ďalším fjordom Gudvangen, ktorý je zapísaný v UNESCO. Nad fjordom sa týči pohorie Rimstigfjellet. Podarilo sa nám vystúpiť asi 800 m.n.m. k ľadovému plesu. Pre zničený mostík a nepriechodný chodník sme nepokračovali ďalej. K vrcholu zostávalo 500 výškových metrov. Rozhodli sme sa zostúpiť k autu a pokračovať na ďalšie ubytovanie do Bergenu. Pozreli sme si večerné mesto a prístav. Prekvapení malebnosťou nočného mesta odchádzame na chatu. Tešíme sa na ráno, aby sme videli mesto pred odletom aj za denného svetla. Naše tri hodiny po meste prejdú ako nič. Navštívime typické domčeky z 18. storočia na nábreží Bryggen. Boli to skladiská. Dnes sú z toho reštaurácie a obchody. Naše kroky smerujú aj na rybí trh. Miestni obchodníci nám ponúkajú čerstvé ryby a morské plody. Náš čas sa ale naozaj kráti. Presúvame sa na letisko. Zbohom krásny Bergen a zelené Nórsko.

P.S.: Viete že v Nórsku funguje výkup plastových fliaš na vysokej úrovni? Že deti cez týždeň nejedia sladkosti? Že v tuneli natrafíte na kruhový objazd?

Ivana Jánošová, foto: Alojz Dvoran

Šecki dzeci sú zvjedavé...

Virostali sme po vojne, ale strašne rádzi sme posúchali, co si medzi sebú starí ludé ríču. De sa co prihodziuo, de létali bosorki, de koho gňáviuo, komu prestaua kráva dojit, lebo mjeua ubosorované. Uši sme natŕčali aj na reči co pred nama neradzi viprávjali. Odháňali nás, že to nesmíme posúchat, lebo máme ešče mléko za ušama. To asi bili také „mravokazné“ vjeci. Potom neradzi viprávjali pred dzetma o vojne, o fronce, a o vjecách, keré sa stali v padesácich rokoch. Ich reč začínaua : „pred frontu“, alebo: „to sa stauo po fronce“. O čem ve skutku viprávjat nesceli, reč zakončili suovama: „tam skapau pes“.

Starenki nám rači viprávjali príkuadi, jak Boží spravedlnost na svjece funguje, co sa smí a co né. Prvé príhodi o tem, jak ešče Kristus Pán ze sv. Petrem po zemi chodzili, to bili prvé rozprávki co sme čuli. Od starenki sa mi dostauo aj prvej lekcie „z geografie“: zem stojí na vodze! Vraj ked Kristus Pán biu ukonauí, zaspau na brehu a sv.Petr ho sceu postrčit do vodi, voda ustúpia. Ale ked si leheu sv.Petr, voda ho zaléua.

Šetrit peníze sa mosá, lebo to aj Kristus Pán povidali sv. Petrovi, do si nevážíi grajcar, nebude mjet nikedi dva. Sv. Petr sa pro grajcár nezoheu, ale Kristus Pán áno. Za to potom kúpiu strešne a po jednej ich púščau na zem. Moc rázu sa pro strešňu moseu sv. Petr zohnút, ked biu vihuadovaní.

Alebo jak bohatí pán, kerí chudobním, ani žebrákom nic nikedi nedau, zabúdziu v horách. Pána Boha prosiu, abi ho z tejto tmavej hori vivédeu, abi sa do bár jak chudobnej drevenički dostau. Sľubovau jak bude chudobním pomáhat. Potom sa mu zjaviu anďel strážni a ten ho zavédeu do drevenice, de žiuo 6 sirot o keré sa moseu starat.

Nemožem sa rozpamatovat na tú „prúpovídku“, že v nedzelu sa robit nesmí. Od malúčka vím enem, že sédmí deň mosíme svjecit.

Ze šeckého višuo jak mosíme posúchat a bit dobrí, lebo naše zué skutki čert zapisuje na kožu. Podla teho po smrci né do neba, ale do pekua. Ná do bi tam sceu?

...jak sem čua T.M.

Program ENEM PRO LOZORNO

sme otvorili v snahe povzbudiť a podporiť Lozorňanov, ktorí majú chuť angažovať sa, skrášliť, skvalitniť život v našej obci.

Až 12 veľmi pekných a zmysluplných nápadov postúpilo do hlasovania, ktoré prebiehalo od 1.6. - 15.6. prostredníctvom SMS. Zahlasovať bolo možné len raz za 1-3 rôzne projekty na lozorno.hlasobcanov.sk.

Srdečne ďakujeme všetkým, ktorí poslali svoj nápad do programu a tiež všetkým, ktorí podporili nápady svojím hlasovaním. Hlasovania sa zúčastnilo 434 obyvateľov. Celkovo bolo udelených 802 hlasov.

Suma vo výške 6 000 € od P3 Logistic Parks a z Pretekov kačíc na MDD vo výške 801 € bude venovaná na podporu týchto projektov:

Mažoretky SOFFI Lozorno – 213 hlasov

Financie budú poskytnuté na dopravu, ubytovanie a stravu pre Mažoretkový súbor SOFFI Lozorno, ktorý sa prebojoval na Majstrovstvá Európy v Záhrebe. Gratulujeme! Je to úžasný úspech, ktorý sa po prvýkrát podarilo súboru dosiahnuť po desaťročnej činnosti. V dňoch 3. - 7.7.2019 vám budeme všetci držať palce!

Detská závesná lanová dráha – 140 hlasov

Financie budú poskytnuté na vybudovanie detskej závesnej lanovej dráhy na ihrisku v Kozinci. Zároveň plánujú zorganizovať pouličné viacgeneračné stretnutie - tzv. Blockparty a pri tejto príležitosti plánujú svojpomocne natrieť mobiliár detského ihriska.

Skrášlenie vstupu do Lozorna – 85 hlasov

Financie budú poskytnuté na skrášlenie vstupu do obce Lozorno zo smeru Stupava. Pôjde o naaranžovanie mobilnej okrasnej inštalácie, t.j. starého rebrináku (voza) a sudov, ktoré budú zdobené kvetmi a rastlinami.

Knižné búdky v Lozorne – 76 hlasov

Financie budú venované na výrobu knižných búdok – akejsi verejnej knižnice pre všetkých milovníkov literatúry, pre obyvateľov Lozorna. Čitatelia si budú môcť vybrať - vypožičať knihu a potom ju vrátiť späť, prípadne vložiť titul zo svojej domácej knižnice, aby poslúžil aj iným.

Lozornský pedál – 71 hlasov

Financie budú venované na cyklistický pretek na trati od priehrady (resp. od rampy pri Abelande) smerom hore na Košariská. Súťažiaci budú rozdelení podľa vekových kategórií.

Spomínaní starších Lozorňanú

Účel: Financie budú použité na nafilmovanie rozprávania staršej generácie občanov Lozorna. Porozprávali by nám to najzaujímavejšie, na čo si pamätajú z ich detstva alebo mladosti. Bude to pre nich príležitosť pre „pěkné spomínání“ a tak trochu aj zábava. Ich rozprávanie môže byť na akúkoľvek tému zo života našej obce a krajiny, najlepšie čo najstaršie. Povzbudíme ich, aby nám rozprávali, ako sa ľudia obliekali, pri akých príležitostiach sa stretávali, ako vyzerali miesta vtedy a porovnali by sme to s dneškom. A to všetko po záhorácky.

Nižšie uvádzame nápady, ktoré sa síce neprebojovali medzi podporené, ale veríme, že sa nám ešte dodatočne podarí pre ne získať finančnú podporu:

pokračovanie na str. 17

dokončenie zo str. 16

„Vianočné Lozorské všelico“

Tradičný adventné podujatie, obecný jarmok, ktorý organizujeme, aby sme priblížili obyvateľom Lozorna tvorbu ľudových remeselníkov, predstavili im možno zabudnuté činnosti a oboznámili mladých s tradičnou remeselníckou technikou.

Športový EDUduch

Snahou bolo zakúpiť náčinie na športové (futbalové) aktivity, ďalej obnoviť a udržiavať priestor v blízkosti EDUBOXu, na ktorom deti budú môcť bezpečne športovať. Odstránime smeti, upravíme trávnik, ohraničíme ihrisko, podľa možností osadíme lavičky, kamery a osvetlenie. To všetko s interaktívnym zapojením hlavne detí a rodín.

Beh o pohár starostu obce Lozorno

Radi by sme zorganizovali pre vás Lozorňanov bežecké podujatie na prelome augusta-septembra 2019. Preteky sú určené pre všetky vekové kategórie od 3-ročných detí - pretek na 100m, cez žiacke a mládežnícke kategórie 300/600m, až po kategóriu dospelí a seniori, kde je možnosť voľby 5 a 10 km.

Edu-musicians

O podporu prosíme na hudobné vybavenie: klávesy, cajon (bubny), gitary. Našim snom je vytvorenie umeleckej „band“, ktorá by vedela tvoriť a hrať tradičnú (rómsku) hudbu sprevádzanú tancom.

Roztancujme LOZORNO (breakdance festival v Lozorne)

Chceli by sme zorganizovať tanečný break dance festival, kde si budú mať návštevníci možnosť vyskúšať break dance a naučiť sa základné kroky na tanečnej lekcii určenej pre laickú verejnosť bez potreby predošlých skúseností.

Voňavo, tvorivo, medovníkovo ... - spoločne na Vianoce

Radi by sme poslednú novembrovú nedeľu zorganizovali príjemné - VOŇAVÉ a TVORIVÉ predvianočné stretnutie. Financie sú určené na zakúpenie materiálu na tvorbu vlastných adventných vencov, plstenie a zdobenie medovníkov pod vedením skúsenej medovnikárky. Vstupenkou na stretnutie bude priniesť NAJCHUTNEJŠÍ vianočný recept rovno aj s OCHUTNÁVKOU. A hneď vznikne aj „vedľajší produkt“ - „Lozorský vánoční receptár“.

Ďakujeme EU EVS a OP EVS a za možnosť využiť aplikáciu Hlas občanov.

Tina Tvrdoňová

Prevzatý stav, prvé kroky a plány vedenia obce Lozorno

Približne pol roka po nástupe nového vedenia obce sa 11.júna 2019 v centre kultúry konalo verejné zhromaždenie obyvateľov obce, na ktorom predsedovia jednotlivých komisií prezentovali stav a plány v jednotlivých oblastiach. Na prezentácii bolo prítomných cca 150-200 občanov,

všetci poslanci a tiež všetci zamestnanci obecného úradu (OÚ).

Keďže zhromaždenie takéhoto formátu a rozsahu bolo v histórii Lozorna realizované vôbec po prvýkrát, prezentácia trvala až 2 hodiny. Nasledovala ďalšia hodina otázok a diskusie s občanmi.

Takéto zhromaždenia občanov plánujeme realizovať pravidelne, min. 1-2-krát ročne. Cieľom je nielen transparentne informovať o všetkých krokoch, ale aj vtiahnuť vás - občanov, do aktívnejšieho života a správy obce.

Aby sme tieto informácie priblížili čo najväčšiemu počtu občanov, rozhodli sme sa z verejného zhromaždenia urobiť sumár najdôležitejších prezentovaných informácií.

Komisie obecného zastupiteľstva Lozorno

V obci Lozorno máme zriadené nasledovné komisie:

1. Komisia na ochranu verejného záujmu (povinná komisia zriadená na základe zákona)
2. Legislatívna, organizačno-správna a na ochranu verejného poriadku
3. Finančná a ekonomická
4. Výstavby, infraštruktúry a dopravy
5. Sociálna a zdravotná
6. Kultúrna a pre spoluprácu s občianskymi združeniami a spolkami
7. Vzdelávania, mládeže a športu
8. Životného prostredia a odpadového hospodárstva

Mnohí z vás zrejme netušíte, na čo takéto komisie slúžia, preto to skúsime najskôr objasniť. Zjednodušene povedané - komisie zastrešujú všetky oblasti samosprávy, sú iniciatívnymi a poradnými orgánmi zastupiteľstva a starostu obce. Predsedovia komisií sú určení poslanci. Komisie majú od 3 do 10 členov, ktorými sú bežní občania Lozorna i poslanci. Konkrétne zloženie komisií nájdete tu: *bit.ly/komisie-lozorno*.

Títo členovia boli oslovení s ohľadom na ich odbornosť, skúsenosti či záujem a aktívne podieľanie sa na riešení danej problematiky. Napríklad členmi komisie výstavby, infraštruktúry a dopravy sú projektanti, architekti či dopravní inžinieri. Podobne je to aj v ďalších komisiách.

V minulosti boli niektoré komisie síce zriadené taktiež, avšak v mnohých prípadoch boli ich odporúčania a závery bývalým vedením obce ignorované. A niektoré komisie boli zriadené len formálne a nevykonávali aktívne žiadnu činnosť.

Od januára 2019 však komisie patria ku kľúčovým orgánom obce, v ktorých sa rodia a konzultujú podstatné rozhodnutia, pripravujú všeobecne záväzné nariadenia (VZN), či dokonca riešia konkrétne problémy. Závery z komisií sa následne spracujú a posúvajú priamo na realizáciu starostovi a zamestnancom obecného úradu, alebo do obecnej rady, ktorá v spolupráci so starostom obce pripravuje materiály pre obecné zastupiteľstvo (OZ). Výsledkom toho je, že takmer všetky návrhy sú OZ akceptované, často schvaľované všetkými 9 poslancami jednomyseľne, bez zbytočných osobných konfliktov a neplodných škriepok, ako tomu často bolo v minulosti. Materiály prichádzajú teda na zastupiteľstvo už kvalitne spracované a hlavne prekonzultované s odborníkmi na danú problematiku v rámci jednotlivých komisií a odsúhlasené obecnou radou vedenou starostom obce, ktorá je zostavená tak, aby v celej škále reprezentovala zloženie OZ.

Pozrime sa teda na jednotlivé prezentácie.

Legislatíva, administratíva, verejný poriadok, Ladislav Krechňák

Agenda komisie by sa dala rozdeliť do 2 oblastí:

1. Oblasť organizačno-správna

V tejto oblasti sme zdedili zastarané a často vnútorne rozporné základné interné predpisy - rokovací poriadok OZ, organizačný poriadok OÚ, zásady hospodárenia s majetkom obce a úplne chýbajúce podstatné vnútorné predpisy (rozpočet, nákupy tovarov a služieb pre obec).

Absentoval model spolupráce jednotlivých orgánov a zložiek samosprávy, ale aj reálnej kooperácie so všetkými spolkami, združeniami, iniciatívami v obci. Opakovane boli porušované rozpočtové pravidlá, pravidlá obstarávania tovarov a služieb a iné predpisy, na čo síce opakovane poukazovala hlavná kontrolórka vo svojich správach, tieto ale ostávali bez odozvy. Podcenené boli základné metodické postupy aj technické vybavenie, či software - výsledkom bol napr. aj neefektívny a nespravodlivý výber daní a poplatkov (komplikované bolo napríklad zistiť reálny zoznam neplatičov, vymáhanie daňových nedoplatkov a vyrubovanie nepriznaných daní a poplatkov uviazlo na mŕtvom bode).

Aké sú riešenia?

Návrat k podstate - najvyšším orgánom obce je OZ a jeho rozhodnutia musia byť (a dnes aj sú) starostom obce bezvýhradne rešpektované. Na druhej strane starosta obce ako výkonný a štatutárny orgán musí byť OZ tiež akceptovaný a vybavený jeho dôverou, ale aj potrebnými právomocami. V záujme Lozorna je, aby tieto orgány navzájom spolupracovali a spoločne riešili problémy a výzvy, ktoré pred nami stoja. Všetky úspešné obce a mestá pracujú práve takto a niet dôvodu, aby to v Lozorne bolo inak. Pre tento účel sme dotvorili štruktúru obecných orgánov, nanovo sme stanovili rozumnú štruktúru komisií a poradných orgánov, do práce sme zapojili široký okruh Lozorňanov, profesionálov a odborníkov.

pokračovanie na str. 19

dokončenie zo str. 18

Expresne sme pripravili a schválili nové základné interné predpisy:

• Rokovací poriadok obecného zastupiteľstva
• Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom
• Pravidlá rozpočtového hospodárenia (doteraz neboli)
• Pravidlá obstarávania (doteraz neboli)
• Zmeny organizačného poriadku OÚ

Naším cieľom je pre každého občana zjednodušiť prístup k službám obce a OÚ a minimalizovať potrebu chodiť na úrad - zaviedli sme preto platby kartou, budeme zavádzať elektronické a vzdialené formy komunikácie, snažíme sa zlepšiť informovanosť o jednotlivých realizovaných či pripravovaných krokoch. OÚ pretvárame tak, aby riadne zabezpečoval výkon administratívnej agendy, ale aj servis nielen starostovi obce, ale aj OZ a každému poslancovi.

Zastavili sme ďalšie predaje nehnuteľného majetku obce a nebudeme v nich pokračovať až do vytvorenia jednoznačných pravidiel (pripravíme nové VZN).

2. Oblasť verejného poriadku

V tejto oblasti dlhodobo neboli riešené problémy ako parkovanie, čistota na verejných priestranstvách, udržiavanie vzhľadu a poriadku (kosenie, skládky, neoprávnené stavby a pod.) a na úrovni obce neexistujú predpisy, ktoré by umožňovali tieto problémy efektívne riešiť.

Riešenia?

Nové predpisy (napr. VZN o čistote a poriadku, VZN o regulovaní vybraných činností) sú už v príprave a mali by nadobudnúť účinnosť od 1.9.2019. Viac si o nich prečítate v samostatnom článku tohto vydania.

Je potrebné zlepšiť personálne i materiálne vybavenie obecnej polície. Obecná polícia musí byť viac v uliciach ako doteraz. Hľadáme riešenie smerujúce strednodobo k nepretržitej nonstop službe obecnej polície, plánované je postupné vytvorenie podmienok pre 24-ho-dinové sledovanie kamerového systému a jeho rozšírenie a skvalitnenie.

Vo vybraných lokalitách plánujeme popri kamerách tiež spustiť monitoring hluku.

Chceme sprehľadniť zber a zvoz odpadu, aby každý platil naozaj len za odpad, ktorý vyprodukuje a obec platila len za reálne vyvezený odpad, pripravujeme predpisy, na základe ktorých bude možné nekompromisne postihovať tvorcov čiernych skládok.

Financie, Slavomír Beleš

Mnohí hovoria, že Lozorno je bohatá obec. Ak ňou má naozaj byť, tak potom obec:

• nemôže mať sadzby daní a poplatkov na polovičnej úrovni ako okolité obce a mestá
• nemôže bezhranične dotovať činnosti, ktoré nemajú dôvod byť stratové (ročné dotácie: jedáleň v ZŠ - 30 tis. eur, odpady - 30 tis. eur)
• nemôže netransparentne vyberať dodávateľov a realizovať zákazky za 2-4- násobne vyššie ceny
• nemôže vydávať územné či stavebné povolenia bez toho, aby jednal s investormi o povinnosti podieľať sa na súvisiacej infraštruktúre (cesty, vodovod, kanalizácia, zeleň, či príspevky na iné služby či objekty)
• nemôže nechať neaktualizované predpisy (VZN) 8-10 rokov a prichádzať tak o príjmy

Toto všetko sa bohužiaľ dialo a toto sme zdedili. Pri prevzatí obce 5.12. bola obec v strate cca 50 tis. eur, pri realizácii predvolebných rozhodnutí či rozhodnutiach po voľbách boli porušené mnohé predpisy a zákony. Zistenia boli potvrdené nezávisle hlavnou kontrolórkou obce.

Z týchto dôvodov obec od nástupu nového vedenia musela extrémne šetriť a musela taktiež presunúť časť záväzkov do roku 2019, ktoré nám samozrejme v tomto roku chýbajú. Cieľom bolo vyhnúť sa za každú cenu stratovému hospodáreniu obce, ktoré následne spôsobuje výrazné obmedzenia definované zákonom či predpismi pri žiadostiach o rôzne granty či dotácie. Preto napríklad obec nemala vianočné osvetlenie, lebo na konci roka neboli finančné prostriedky. OZ schválilo ešte v decembri zrušenie všetkých odmien a platieb poslancom a tiež VZN o odpadoch, ktoré boli 8 rokov staré a poplatky zaň boli bezkonkurenčne najnižšie široko-ďaleko. A samozrejme prinášali z tejto oblasti stratu obci cca 25-30 tis. eur ročne. Ďalším dôvodom bol už v októbri 2018 avizovaný nárast ceny za odvoz odpadu zo strany TEKOS (ktorý zostal bývalým vedením obce neriešený). Nový starosta okamžite inicioval rokovania a dosiahol aspoň zníženie avizovanej ceny za odvoz odpadu, aby zvýšenie len kopírovalo rast cien za skládkovanie odpadu, ako aj náklady na nový poplatok v závislosti od percenta vyseparovaného odpadu obce, ktorý zaviedol štát od marca 2019. Na obci sme nenašli nič, žiadne záznamy o predchádzajúcich rokovaniach prípadne komunikáciu a čo je najhoršie v schválenom rozpočte, ktorý sme zdedili neboli vytvorené žiadne rezervy, ktoré by prípadné náklady kryli.

V decembri 2018 OZ schválilo tiež poplatok za rozvoj, ktorý má zaťažovať nové stavby a regulovať tak infraštruktúrne náročnú výstavbu v jednotlivých zónach obce.

V tomto roku sa nám podarilo:

- zaviesť zásady rozpočtového hospodárenia obce, ktoré presne definujú a popisujú rozpočtový proces, subjekty a ich úlohy v procese tvorby rozpočtu a hlavne zodpovednosť za hospodárenie obce
- schváliť VZN, ktorým sa určujú výšky príspevkov na školách a školských zariadeniach (eliminácia dotovania jedálne cca 30 tis. eur/rok)
- rozhodnúť o použití časti rezervného fondu na havárie (kanalizácia v ZŠ, opravy ciest a vodárenskej infraštruktúry)
- analyzovali sme dane a poplatky v okolitých obciach, pripravili prepočet dopadu ich zmien na rozpočet obce ako podklad pre následné schválenie zmien k 1.1.2020
- plánujeme dôslednú inventarizáciu majetku obce
- zavádzame systém kontroly a vymáhania miestnych daní a poplatkov s cieľom eliminovať neplatičov a sprehľadniť celý systém (významný potenciál v príjmoch obce)
- hľadáme mimorozpočtové zdroje: podarilo sa nám doteraz získať už takmer 200 tis. eur na kanalizáciu, detské ihrisko či športoviská
- začali sme dôsledne riešiť priestupky, správne delikty a ukladať za ne aj súvisiace pokuty
- zapojili sme sa do obstarávacieho systému „tendernet“ s cieľom hľadania dodávateľov s najnižšou cenou a zamedzenia akejkoľvek korupcie
- zverejňujeme transparentne všetky zmluvy, objednávky a ponuky aj so všetkými cenami a vrátane často tak dôležitých príloh

pokračovanie na str. 20

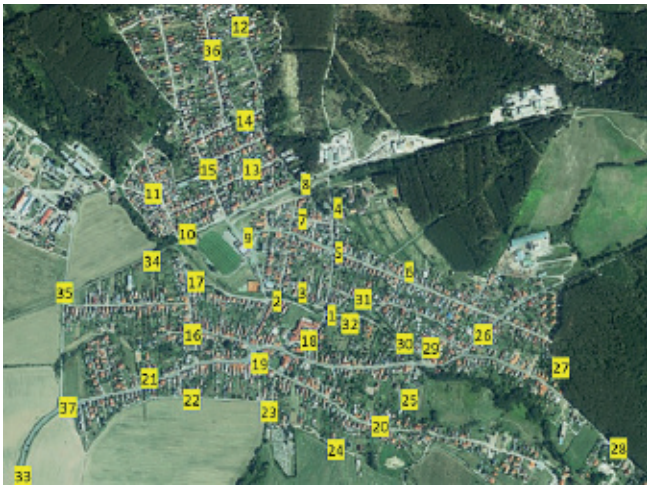
dokončenie zo str. 19

Mnohé z uvedených opatrení sa prejavia už v rozpočte v tomto roku, no väčšinou v druhom polroku. Naplno sa uvedené či plánované zmeny prejavia až v roku 2020 a mali by priniesť kumulované úspory či vyššie príjmy rádovo v stovkách tisíc eur. To spolu s ďalšími pripravovanými opatreniami vytvorí potenciál konečne realizovať aj väčšie investície, ktoré Lozorno tak súrne potrebuje.

Výstavba a infraštruktúra, Miroslav Drahoš

Komisia, ktorá rieši túto oblasť, zasadá asi najčastejšie a má najzložitejšiu agendu. Zdedené čierne stavby, nedostatočne presne definovaný územný plán a jeho rozpracovaná aktualizácia, sporne vydané územné rozhodnutia (MAN centrum, Lake Relax), stavebné povolenia (bytovky nad priehradou v CHKO) či kolaudácie, a to často v termíne medzi voľbami a nástupom nového vedenia obce. Ďalej neriešené mosty v kritickom stave, potreba rozšírenia kapacity základnej školy, dlhodobo zatápané či rozbité cesty. Komisia preto systematicky zmapovala potreby jednotlivých častí Lozorna.

Vzhľadom na obmedzené zdroje komisia stanovila priority, ktoré by obec mala riešiť v najbližších rokoch:

1. Most Staničná (rekonštrukcia mostovej konštrukcie).
2. Most Potočná (rekonštrukcia mostovej konštrukcie).
4. Staničná pri základnej škole (zmena ulice na jednosmernú a parkovanie).
5. Križovatka Staničná - Nová (výhľad v križovatke, doplnenie chodníka a prechodu).
6. Nová (zanesené odvodňovacie žľaby, drobné úpravy).
7. Školská - Pri Majeri (lokálna úprava komunikácie)
9. Športové námestie (doplnenie chodníka smerom na Dlhú).
10. Jelšová popri železnici (potreba nového povrchu vozovky).
11. Družstevná, Jelšová (oprava povrchu vozovky).
12. Borovicová (oprava povrchu vozovky, vsakovanie dažďovej vody).
13. Kvetná (vsakovanie dažďovej vody).
15. Dlhá (chodník a oprava cesty).
17. Potočná - Vendelínska (križovatka pri kaplnke – odvodnenie komunikácie).
18. Nám Sv. Kataríny (parkovanie pred Karpatským dvorom a potravinami, príprava komplexného projektu).
28. Karpatská.

Postupne v rámci kapacít budeme pripravovať aj projekty pre ostatné lokality s problémovou infraštruktúrou.

Veľmi dôležitou úlohou je dokončiť zmeny a doplnky územného plánu obce Lozorno. Cieľom je dokončiť tento proces do konca roku 2019. K najdôležitejším zmenám územného plánu patrí:

- spresnenie regulácie výstavby v intraviláne, presné vymedzenie jej podmienok či podielu zelene a zástavby na danom území
- regulácia a zamedzenie nežiaducej výstavby v extraviláne obce a zachovanie ekologickej stability územia obce
- plánovanie cyklistických chodníkov a bezpečných ciest

Práve cyklotrasy sú jedna z priorít, pričom v pokročilom štádiu je už riešenie cyklistického chodníka medzi Lozornom a Stupavou (okolo Biofarmy), na ktorý azda vyčlení financie Bratislavský samosprávny kraj. Obec Lozorno finančne zabezpečuje len projekt a povolenia a koordinuje práce s mestom Stupava. Cieľom je už tento rok vybaviť stavebné povolenie a budúci rok začať realizáciu trasy.

Ďalší cyklistický chodník je plánovaný smerom na Kamenný mlyn, kde je cieľom využiť postavenú a nevyužitú železničnú trať k priemyselnému parku. Tu už došlo k dohode o spoločnom postupe so Železnicami SR a začne sa taktiež pripravovať projektová dokumentácia.

Na tieto trasy by mala nadväzovať aj infraštruktúra v obci, kde hlavnú kostru by mal v budúcnosti tvoriť cyklistický chodník popri potoku ďalej cez Karpatskú ulicu až na priehradu. Na tento by mali nadväzovať vybrané dopravne ukľudnené cesty vhodné pre cyklistickú aj automobilovú dopravu.

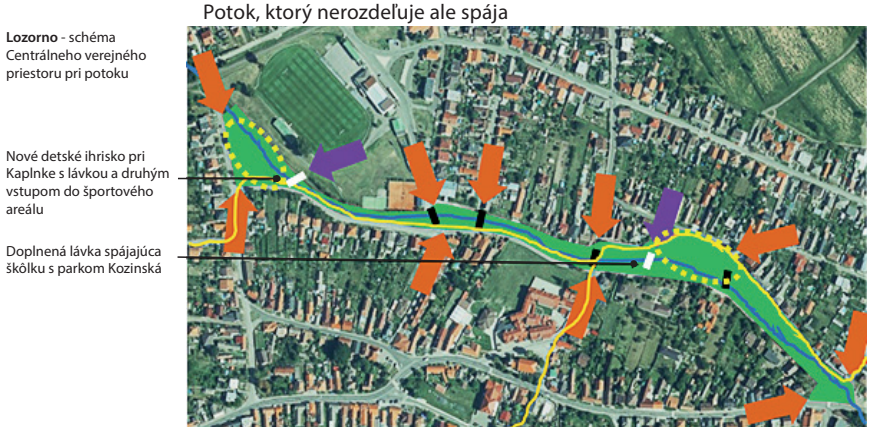
Okrem týchto aktivít máme v pláne revitalizovať verejné priestranstvá a parky. Opornými by mali byť priestranstvá okolo potoka, ktorý by nemal rozdeľovať, ale spájať. Plánujeme napr. lávku cez potok pri Materskej škôlke a tiež medzi Potočnou ulicou a športovým areálom, ktorý by týmto získal druhý vstup a skrátil obchádzku pre peších a cyklistov cez nie príliš bezpečný cestný most na Potočnej na Športové námestie. Práve na voľnom priestranstve Vendelínska/Potočná pri potoku sa začne budovať ďalšie detské ihrisko, na ktoré sme už získali dotáciu z úradu vlády .

pokračovanie na str. 21

dokončenie zo str. 20

V pláne je aj postupná revitalizácia a multifunkčnosť športového areálu. V jarných mesiacoch bolo zrealizované zameranie všetkých budov a ich digitalizácia - čo je základ pre akékoľvek zmeny a prípravu projektovej dokumentácie. Samotné zmeny a cieľový koncept areálu a budov sú konzultované v pracovnej skupine zloženej zo zástupcov komisie výstavby a infraštruktúry, členov komisie pre vzdelávanie, mládež a šport a ďalších zástupcov športových klubov využívajúcich budovu i areál.

Potok, ktorý nerozdeľuje ale spája

Ďalším významným projektom je plán rozšírenia základnej školy, ktorého rozšírenie vyplýva z výrazne rastúceho počtu detí v najbližších rokoch. V pokročilej podobe je zadanie pre architektonickú súťaž, do ktorej by sme chceli osloviť 2-3 dodávateľov a vybrať z nich ten najlepší projekt pre Lozorno. Súčasťou je aj rozšírenie kapacity jedálne. Samotné rozšírenie formou nadstavby 1. stupňa ZŠ závisí od niekoľkých faktorov, je však nevyhnutné realizovať ho najneskôr do 2 rokov, nakoľko pri súčasnom nastavení školského obvodu s obcou Jablonové bude v ZŠ chýbať kapacita pre umiestnenie detí už v školskom roku 2021/2022.

Mimo toho je rozdiskutovaná aj potreba rozšírenia kapacity telocvične, ktorá pre potreby ZŠ už taktiež nepostačuje.

Sociálna a zdravotná oblasť, Jana Trnková

Asi najdiskutovanejšou požiadavkou, najmä u starších obyvateľov Lozorna, je centrum pre seniorov. Pôvodný zámer obce, definovaný v súvislosti s predajom objektu kasární, teda vybudovať centrum pre seniorov v danom areáli, nebol jeho majiteľmi doteraz realizovaný. Neexistujú ani žiadne iné konkrétne plány na jeho realizáciu v najbližších rokoch. A dokonca objekt, ktorý bol pôvodne zamýšľaný ako „Centrum seniorov, bytový objekt Lozorno“ bol pri kolaudačnom rozhodnutí v novembri 2018 bývalým vedením obce zmenený na „Bytový objekt Lozorno, časť Breziny“ a teda sa z neho stal objekt s komerčnými bytmi.

A keďže sme na obecnom úrade nenašli žiadne podklady či analýzy k budovaniu seniorcentra, začíname v tejto oblasti prakticky od nuly. Najskôr je však potrebné realizovať dôkladnú analýzu, zvážiť všetky možnosti a až následne začať pripravovať samotný projekt centra pre seniorov. Nechceme to podceniť, nakoľko tu ide o veľmi komplikovanú legislatívu i financovanie. Preto plánujeme v roku 2020 vyčleniť financie na úvodnú analýzu a začať na nej aj intenzívne pracovať . Všetky ďalšie kroky a samotná príprava projektu bude závisieť od týchto podkladov a ďalších rozhodnutí, ktoré bude musieť obec prijať.

Mimo tohto rozsiahleho projektu sme začali riešiť nasledovné veci:

1. Zriadili sme sociálnu poradňu, a to každý prvý utorok v mesiaci od 10. do 11.hod. Je zameraná na prevenciu, zmiernenie a pomoc pri riešení vzniku nepriaznivej sociálnej situácie. Vedie ju pani Mária Demeterová.
2. Pracujeme na zriadení vyhradených parkovacích miest pre telesne a zdravotne postihnutých (pri klube dôchodcov, obecnom úrade či pošte).
3. Zabezpečíme invalidný vozík a chodítko do klubu dôchodcov pre potreby občanov.
4. Plán je zabezpečiť aj sociálny taxík pre potreby obyvateľov, pre ktorých je akýkoľvek presun do blízkych miest a obcí príliš fyzicky náročný.
5. Chceme rozšíriť služby zdravotného strediska - zabezpečiť odborného lekára.
6. Plánujeme spoluprácu s vedením základnej školy, v rámci ktorej sa zapoja deti do pomoci starším a osamelým občanom (nákupy, doprevádzanie a pod.)

Kultúra, Peter Mihálik

V tejto oblasti neplánujeme nateraz žiadne zásadné zmeny. Tu je potrebné skôr rozvíjať existujúce podujatia lepšou marketingovou podporou (SMS notifikácie, Facebook, emaily a pod.), plánovať a konzultovať v kultúrnej komisii program podujatí vopred s cieľom jeho skvalitnenia. Všetky podujatia plánujeme priebežne vyhodnocovať merateľným spôsobom, aby sme mali podklady pre ich zlepšovanie do ďalších ročníkov.

Okrem tradičných každoročných podujatí **chceme podporiť najmä aktivity a akcie od rôznych komunít v Lozorne**, ktoré spájajú rôzne skupiny ľudí a zapájajú ich do aktívnejšieho života v obci. Prvou lastovičkou v tomto smere je projekt „Enem pro Lozorno“, kde sa o grant od sponzorov v hodnote takmer 7 tis. eur uchádzalo až 12 projektov - od športových podujatí (beh, preteky na bicykli a pod.), cez popularizáciu histórie Lozorna („Spomínání starších Lozoňanú“ - video dokument so staršími obyvateľmi Lozorna) až po dlhodobý projekt závesnej lanovej dráhy pre deti.

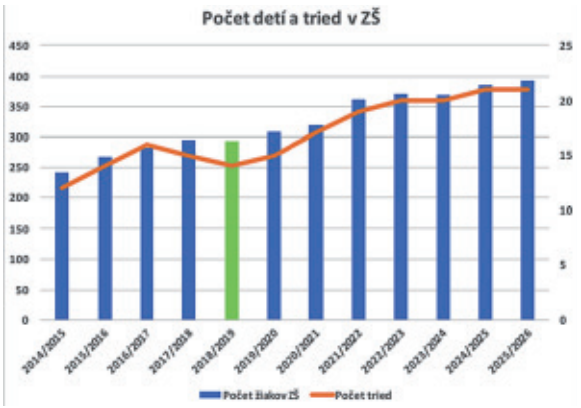
Tento rok plánujeme nastaviť aj obsahové a hodnotové ukotvenie tlačeného obecného spravodaja a vytvoriť jeho redakčnú radu.

pokračovanie na str. 22

Vzdelávanie, mládež a šport, Ľubomír Jochim

dokončenie zo str. 21

V tejto oblasti sme sa museli najskôr pozrieť na podklady - zostavili sme v spolupráci s vedením ZŠ, MŠ aj s pracovníkmi OÚ (matrika - počet novonarodených detí za posledné roky) štatistiky. Na základe počtu detí zo všetkých troch zdrojov sme zostavili **prognózu vývoja počtu prihlásených detí a počtu tried na základnej škole**.

Z vývoja vyplynulo, že z aktuálneho počtu 294 detí bude za 6 rokov v ZŠ až cca 400 detí. Ešte podstatnejšie je, že škole bude chýbať v nasledovnom období až cca 5 tried. Aktuálna kapacita školy je približne 16 tried a kapacitný problém nastane najneskôr už o 2 roky! Ako riešiť tento kapacitný problém?

1. Začali sme s prípravou zadania na rozšírenie kapacity, a to formou nadstavby 1. stupňa (zadná budova). Zadanie pre architektonickú súťaž pripravuje M. Drahoš a Ľ. Jochim v kooperácii s vedením ZŠ a členmi stavebnej komisie a komisie pre vzdelávanie.
2. Zvažujeme aj iné možnosti – ZŠ na druhom stupni (od 5. triedy) navštevuje takmer 50 detí z obce Jablonové. Navštevujú ich z dôvodu, že medzi obcou Lozorno a Jablonové existuje z roku 2004 dohoda o spoločnom školskom obvode. V prípade, že by ZŠ Lozorno navštevovali len deti z Lozorna (prípadne len menší počet detí z Jablonového), tak škola potrebuje v ďalších rokoch max. 17 tried, t.j. zďaleka nie tak rozsiahle rozšírenie.

Iniciovali sme preto rokovania s vedením obce Jablonové (so starostom, potom obecnou radou a nakoniec aj s OZ obce Jablonové) s cieľom dohodnúť sa na ročnom príspevku zo strany obce Jablonové, ktorý by pomohol Lozornu financovať rozvoj a skvalitnenie ZŠ Lozorno. Tieto rokovania budú prebiehať aj v nasledujúcich mesiacoch a od ich výsledku bude závisieť konečné rozhodnutie.

Okrem rozšírenia počtu tried, vzhľadom na rastúci počet detí, bude potrebné rozšíriť aj kapacitu telocvične a odborné učebne. Vyplývajúce celkové finančné nároky na obec v najbližších rokoch sú teda enormné.

Zrejme väčšina z vás už zaregistrovala, že v apríli bola najprv vo výberovom konaní zvolená v rade školy a starostom následne menovaná **nová riaditeľka ZŠ**, ktorá nastúpi do funkcie od 1.7.2019.

Prečo sa tak stalo? Funkčné obdobie riaditeľa ZŠ je 5 rokov. Doterajší riaditeľ pán J. Daňo bol zvolený na obdobie do 30.6.2019. Každých 5 rokov teda zo zákona musí prebehnúť výberové konanie, v ktorom vyberá spomedzi uchádzačov rada školy zložená zo 4 zástupcov za obec, 4 zástupcov za rodičov detí, 2 pedagógov a 1 nepedagogického zamestnanca. Na účely voľby sa rada školy dopĺňa ešte o zástupcu školskej inšpekcie a tiež okresného úradu. Takáto rada školy s 13 členmi vybrala koncom apríla na post riaditeľa základnej školy pani Lýdiu Šuchovú.

Pani L. Šuchová má bohatú, nielen pedagogickú prax. Čo je podstatné, má skúsenosti najmä so získavaním financií z rôznych fondov a grantov a najmä s inovatívnymi prístupmi vo vzdelávaní. Získala taktiež niekoľko ocenení. Držme jej všetci palce v úspešnom napredovaní a rozvoji školy.

Týmto chceme zároveň úprimne poďakovať Jánovi Daňovi za jeho dlhoročné pôsobenie a doterajší prínos pre Lozorno a našu školu.

Vráťme sa ale ešte k stavu, ktorý sme pri nástupe do funkcie prevzali. Vo formálnoprávnej a finančnej oblasti sme museli ihneď riešiť:

- 4 roky staré VZN týkajúce sa poplatkov v MŠ a ZŠ
- 3 roky nesprávny (nižší) výber poplatkov v MŠ
- nefunkčná rada školy pri MŠ
- pravidlá prijímania detí v MŠ, pri ktorých obec prišla napr. za posledný rok o cca 15-25 tis. eur
- obec dotovala jedáleň ročne cca 30 tis. eur

Obec z dlhodobého hľadiska nemôže dotovať služby, ktoré majú byť vo svojej podstate sebestačné. Financie potom chýbajú vo všetkých ostatných oblastiach. Vzhľadom na vyššie uvedené investičné potreby obce bolo nevyhnutné aktualizovať všetky uvedené poplatky, čo sa pozitívne prejaví v druhom polroku a najmä na budúci kalendárny rok.

K **materskej škôlke** už len dodáme, že aktuálnu kapacitu v danej lokalite už nie je možné rozširovať. Ročne MŠ odmietne prijať cca 10-20 detí, zatiaľ však našťastie takmer výlučne z inej lokality ako je Lozorno. Preto bude dôležité dôsledne sledovať vývoj počtu novonarodených detí a zvážiť všetky možnosti rozšírenia kapacity MŠ (hlavne v inej lokalite - nová budova).

V oblasti športu asi najdôležitejšou zmenou bolo vrátenie areálu ŠK Lozorno pod správu obce, a to z iniciatívy a na žiadosť ŠK Lozorno, ktoré malo celý areál v dlhodobom nájme a samo ho aj prevádzkovalo. Vzhľadom na žalostný stav najmä hlavnej budovy (elektrina, pretekajúca strecha, staré rozvody, energetická náročnosť a pod.) sme začali pripravovať **projekt optimálneho využitia budov aj celého areálu ŠK**. Tento projekt vzniká v pracovnej skupine zloženej zo športovcov, zástupcov stavebnej a športovej komisie.

Cieľom projektu je vytvoriť v obci skutočné centrum športu (pozitívny príklad - Zohor), kde to žije a ktoré podnieti k športu, prípadne jeho sledovaniu, viac detí a obyvateľov Lozorna. Po diskusiách sú najdôležitejšie závery nasledovné:

- otvorenie lávky cez potok za tribú-

pokračovanie na str. 23

dokončenie zo str. 22

nou a prepojenie s Potočnou ulicou
- nové športoviská v areáli (workout, pumptrack pre cyklistov, inline dráha pre korčuliarov a pod.)
- v rámci budovy vybudovať a optimalizovať šatne a hygienické zariadenia
- zdieľanie priestorov pre rôzne športy
- potrebné menšie investície do sály (parkety, bočné siete pre realizáciu ďalších športov, (riešenie akustiky kvôli kultúrnym podujatiam)
- reorganizácia priestorov (pohostinstvo umiestniť do centrálnej časti pri sále, na jeho aktuálnom mieste otvoriť priestor pre fitness a iné športy)
- vytvoriť centrálne miesto pre informovanie o športových podujatiach a zdieľaní priestorov (web stránka príp. Facebook)

Orientačný plán zmien prízemia budovy ŠK Lozorno prediskutovaný v pracovnej skupine:

Životné prostredie, Lucia Hájniková

V tejto oblasti sme rozpracovali najmä aktivity, ktorých hlavných cieľom je:

• zasadiť výrazne viac stromov v celom chotári Lozorna
• častejšie, intenzívnejšie a poriadnejšie vykonávať údržbu zelene na verejných priestranstvách
• posilnenie čistenia katastra obce od odpadkov a čiernych skládok odpadu
• výrazne zlepšiť triedenie odpadu v celej obci
• zefektívniť výber poplatkov za odpad

Už na jar tohto roku prebehla v obci výsadba cca 100 stromov, pričom obec to nestálo takmer nič, keďže stromy boli získané z grantových zdrojov. Plánuje sa zároveň výsadba zelene na vstupe do obce a obnova vetrolamov smerom ku golfovému ihrisku. V pláne je aj oslovenie vlastníkov priemyselných parkov s cieľom výsadby stromov okolo priemyselných hál. Radi by sme taktiež do výsadby stromov dlhodobo zapojili aj deti zo ZŠ. V tomto smere chceme v spolupráci s komisiou pre vzdelávanie, mládež a šport pripraviť projekt a požiadať o dotáciu na opätovné obnovenie pestovateľských prác v areáli ZŠ, v rámci ktorého by bolo zaradené aj pestovanie stromčekov, ako aj ich pravidelná výsadba.

V oblasti údržby verejnej zelene boli posilnené personálne kapacity s cieľom posilniť pravidelné kosenie, čistenie, odstraňovanie náletovej zelene a údržby vysadených stromov a kríkov.
V oblasti odpadov sa udiali a ešte sa budú realizovať výrazné zmeny. Už v decembri nové zastupiteľstvo pristúpilo k výraznejšiemu navýšeniu cien za odpady. Hlavné dôvody:
- 8 rokov neaktualizované poplatky za odpad v Lozorne
- navýšenie ceny za odvoz odpadu od dodávateľa Tekos
- zvýšenie cien za skládkovanie odpadu na skládke v Zohore
- nové poplatky od 1.3.2019 definované zákonom

Poplatky za odpad mala obec neaktualizované od roku 2011 a na najnižšej úrovni široko-ďaleko. Kvôli tomu obec doplácala za posledné roky na odpad až cca 30 tis. eur ročne.
V Bratislavskom kraji a okolí boli v posledných 1-2 rokoch výrazne zredukované kapacity skládok. Mnohé obce z okolia preto začali voziť odpad na skládku v Zohore. Tá má pritom kapacitu len na niekoľko najbližších rokov. Tým pádom začali stúpať ceny za 1 tonu skládkovaného odpadu.
Okrem toho štát zaviedol od 1.3.2019 nové poplatky za odpad, ktoré závisia od miery vyseparovania odpadu v obci. Tie pomerne dramaticky navyšujú ceny za každú tonu komunálneho odpadu. Aby sme takéto poplatky eliminovali a aby sme sa vyhli ďalšiemu výraznému navyšovaniu cien za odpad, bude nevyhnutné, aby každý jeden obyvateľ či firma v Lozorne stále viac a viac separovali svoj odpad. V opačnom prípade bude nevyhnutné poplatky za odpad ďalej navyšovať.
Zrušenie veľkokapacitných nádob na separovaný zber v obci a ich premiestnenie na zberný dvor súvisel najmä so skutočnosťou, že v takýchto kontajneroch sa pravidelne nachádzal aj odpad, ktorý sa nedal považovať za separovaný a bolo nutné ho ďalej roztriediť alebo zaň platiť ako za netriedený komunálny odpad.
Od zavedenia týchto kontajnerov sa medzičasom posilnil separovaný zber plastov a papiera vo vreciach, ktorý má kontajnery úplne nahradiť.
Okrem uvedeného vedenie obce reviduje aj zoznam platcov za komunálny odpad, kde sme z minulosti zdedili taktiež veľké rezervy. Máme v obci množstvo neplatičov a je potrebné zaviesť systém, ktorý zamedzí takýmto únikom. Je to ale proces na niekoľko mesiacov až rokov.
Tento rok obec zároveň plánuje vyhlásiť výberové konanie na dodávateľa odvozu komunálneho odpadu s cieľom minimalizovať ceny za odvoz. Podmienkou by malo byť aj označenie kontajnerov čipmi, ktoré zabezpečí presnú evidenciu vykladania nádob na odpad. To by umožnilo obyvateľom vyložiť kôš vtedy, keď to potrebujú a podľa toho aj platiť za odpad.

Na jar 2019 boli premiestnené kontajnery na šatstvo na centrálne miesto na Športovom námestí z dôvodu ich vyberania a rozhadzovania niektorými obyvateľmi po okolí.
Zberný dvor taktiež rozšíril služby o zber pneumatík, ako jedna z prvých obcí na základe novely príslušného zákona.
Výrazným posunom vpred bude aj nové kompostovisko, ktoré nahradí aktuálne, kapacitne nevyhovujúce. Nové kompostovisko bude postavené už tento rok na pozemku pri Elektro Haramia, oproti betonárke. Pripravuje sa spevnenie plôch, oplotenie a ďalšie súvisiace práce.
Vyžiadali sme už aj cenové ponuky na kúpu drvičky na konáre. Vytvorený kompost plánuje obec neskôr využiť pre verejnú zeleň a rozdávať vo vreciach občanom.
Od zimy sme odstránili niekoľko čiernych skládok odpadu. V tejto súvislosti pripravujeme nové Všeobecne záväzné nariadenie o čistote v obci, ktorá umožní efektívnejšie postihovať pôvodcov takýchto skládok v spolupráci s obecnou políciou.

Spracoval: Ľubomír Jochim

Chceme, aby bola Staničná ulica bezpečnejšia

Staničná je väčšinu dňa kľudná lozornianska ulica, na ktorej majú adresu verejné inštitúcie základná škola a budova slovenskej pošty. Každé ráno v pracovné dni sa však na tridsať minút zmení na chaotickú, dopravne preťaženú ulicu. Dôvodom je blížiaci sa začiatok vyučovania v škole a veľké množstvo áut privážajúce deti, rovnako ako deti prichádzajúce pešo. Dopravne nebezpečnú situáciu od jari tohto roku kontroluje obecná polícia, to však nie je dostatočné riešenie.

V stavebnej komisii sme starostovi navrhli riešenie tejto situácie zmenou časti ulice na jednosmernú, a to smerom od obchodu U Bočeva ku ľavotočivej zákrute pri železnici. Toto riešenie bolo nedávno odsúhlasené dopravným policajtom a počas letných prázdnin sa doplnením značenia stane záväzným pravidlom.

Ani tento stav nebude finálny. V stavebnej komisii pripravujeme zadanie projektu podľa ktorého budú pravdepodobne na budúci rok na oboch stranách cesty vyznačené pozdĺžne parkovacie plochy pre krátke zastavenie vozidiel. Spolu s označeným cyklistickým „koridorom“ a viditeľnými prechodmi pre chodcov očakávame od tohto riešenia lepšiu bezpečnosť hlavne pre naše deti. Veríme, že rodičia aj ostatní obyvatelia si na zmenenú organizáciu dopravy rýchlo zvyknú a dnešný nelichotivý stav bude navždy minulosťou.

Text a foto: Miro Drahoš, poslanec a predseda stavebnej komisie

Inz. č. 2/2019

Spravodaj obce Lozorno, Ročník XVII, **evidenčné číslo:** EV 3213/09, **číslo ISSN** 1339-1593 | **Vydavateľ:** Obecný úrad Lozorno, Hlavná 1, 900 55 Lozorno, IČO: 00 304 905, **tel.:** 02/6920 4311, **e-mail:** obec@lozorno.sk | **Spravodaj z dodaných materiálov zostavili:** Barbora Hurajová a Julo Nagy | **Jazyková korektúra:** Ida Marťáková | **Grafické spracovanie a tlač:** PN print, Piešťany, **Distribúcia:** Obecný úrad Lozorno. ***Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame*** | **Uzávierka tohto čísla:** 22. júna 2019. Vychádza: 1. júla 2019. Uzávierka čísla 4/2019: 15. augusta 2019. | **Vychádza 6 x ročne**